

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, VASARIS — FEBRUARY 23, 1983

Nr. 37

„Aušra“ Nr. 30 (70)

Apie Lietuvos Tarybą, 1918.II.16-tą paskelbusią Nepriklausomos Lietuvos atstatymą

Iš užsienio radio laidų

1918 m. vasario 16-tą Lietuvos Taryba Vilniuje paskelbė atstatanti nepriklausomą, demokratiniais pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje, ir tą valstybę atskiranti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Lietuvos Tarybą sudarė Vilniaus Konferencija, kuri savo svarstymus pradėjo 1917 m. rugsėjo 18-tą ir prie uždaru posėdžiavo iki to mėnesio 22 d. I Konferencija Organizacinio komiteto vykdomasis biuras iš visos Lietuvos pakvietė 264 atstovus, maždaug nuo 5 iki 8 iš kiekvienos apskrities, kurių tada buvo 33. Kvietieji priklausė įvairiomis politinėmis pakraipom ir luomam. Atvažiavo 214 asmenų. Nors okupaciniai vokiečių organai smarkiai trukdė, vis dėlto I Konferencija atvyko ir keletas atstovų iš užsienio.

„Lietuvos istorijoje“, kurią suredavo prof. Adolfas Šapoka, apie Vilniaus Konferencijos nutarimus taip rašoma:

„Didžiai pakilusiu nuotaika visa Konferencija, Jonui Basanavičiui pirmininkaujant, pareiškė lietuvių tautos pasiryžimą atgaivinti savarakišką, nepriklausomą Lietuvos valstybę, demokratiniais principais sutvarkytą, etnografinėse sienose, kurias turėjo aplyginti ekonominiai reikalavimai. Vilniuje susaukta Steigiamasis Seimas turėjo nustatyti valstybės Konstituciją ir santykius su kitomis valstybėmis. Tautinėms mažumoms turėjo būti laiduotos pagrindinės teisės“ (...)

Lietuvos Tarybos narių sudėtis truputį keitėsi. Pirmame savo posėdyje 1917 m. rugsėjo 24 d. ji išsirinko pirmininką Antaną Smetoną ir sekretorių Petrą Klimą.

1918 m., skelbiant Lietuvos nepriklausomybę atstatymą, Taryboje buvo šie nariai:

Jonas Basanavičius, Saliamonas Banaitis, Mykolas Biržiška, Kazys Bizauskas, Pranas Dovydaitis, Steponas Kairys, Petras Klimas, Donatas Malinauskas, Vladas Mironas, Stanislovas Narutavičius, Alfonsas Petrusis, Antanas Smetona, Jonas Smilgevičius, Justinas Staugaitis, Aleksandras Stulginskis, Kazimieras Šaulys, Jurgis Šaulys, Jokūbas Šernas, Jonas Vailokaitis ir Jonas Vileišis.

Šiandien šių garbingų vyrų

W. Mondale nori būti prezidentu

St. Paul. — Buvęs viceprezidentas Walter Mondale pirmadienį paskelbė, kad jis yra kandidatas į JAV prezidento vietą. Iki šiol demokratų partijos nominacijos siekia jau du kandidatus: senatorius Alan Cranston iš Kalifornijos ir sen. Gary Hart iš Colorado.

W. Mondale viešosios opinijos laikomas stipriausiu demokratų kandidatu, kai iš varžybų pasitraukė sen. Edward

jau nė vieno nėra gyvųjų tarpe.

Lietuvos Tarybos darbas anais laikais buvo sunkus. Okupacinė vokiečių valdžia slėgė kraštą ir neleido reikšti jokiai visuomeniniam darbiui: uždraudė laikraščius, ekonominis krašto gyvenimas buvo suardytas, — rašoma minėtoje „Lietuvos istorijoje“. Javai, gyvuliai, paukščiai — visa, kas tiko maistui — buvo atimama iš žmonių, dažniausiai be atlyginimo. Švietimo draugijos, mokyklos ir kooperatyvai buvo uždaryti. Karo valdžia daug kur mėgino steigti vokiškas mokyklas, kuriose temokė garbinti Vokietijos kaizerį. Lietuvių kalbos teisės buvo naikinamos, nebuvo leista net laiškais susirašinėti lietuviškai. Okupacinė valdžia neleido net skelbti Vilniaus Konferencijos nutarimų.

Nepaisant to, savo darbų pradžioje Lietuvos Taryba siekė palengvinti krašto okupaciją, susirūšti su užsienio lietuviams ir nustatyti savo santykius su vokiečių valdžia. Surinkus plačius duomenis apie karinės vokiečių okupacijos kietumą, Lietuvos Taryba paruošė memorandumą Vokietijos kancleriui, reikalaujama švelninti rekvizicijas, mažinti mokesčius, nekirsti miškų, įvesti lietuvių kalbą į pradžios mokyklas. Visi tie prašymai liko be pasekmės, — nurodo „Lietuvos enciklopedija“ savo 16 tome.

Kai Lietuvos Tarybos delegacijos užmezgė pasitarimus su Berlynu dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, buvo aišku, kad vokiečiai nori Lietuvą surišti su savo kraštu. Tad nebuvo ko stebėtis, kad kai Lietuvos Taryba 1918 m. vasario 16-tą paskelbė Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą, rytojaus dieną laikraščio „Lietuvos aidas“ numeris, kur buvo įdėtas Nepriklausomybės aktas, buvo konfiskuotas. Tik slaptais keliais Vasario 16-osios nutarimas pasiekė Berlyną ir pasirodė keliuose vokiečių laikraščiuose. Slaptaip buvo paskleistas ir Lietuvoje, tuo rūpinantis kun. Povilui Dogeliui, kurį vokiečiai mažiau sekė, kadangi jis vadovavo šalpos darbui.

Taip laisvės žodis ir laisvės šviesa iš Vilniaus pasklido po Lietuvą.

Pati Lietuvos Tarybos veikė trejus metus, iki Steigiamojo seimo, sušaukto 1920 m.

„Amerikos balsas“, 1982.II.15

ward Kennedy. Dar laukiama senatoriaus John Glenn iš Ohio ir sen. Ernest Hollings iš Pietų Karolinos pareiškimų. Šią savaitę kandidatu turi pasiskelbti ir buvęs Floridos gubernatorius Reubin Askew.

Prieš tapdamas viceprezidentu, W. Mondale 4 metus buvo Minnesotos generalinis prokuroras ir 12 metų tarnavo kaip JAV senatorius. Dabar jis paskelbė: „Aš pasirengęs būti JAV prezidentu“.

— Japonijos slidinėtųjų kurtorte sudėgė viešbutis, žuvo 11 žmonių.

Libaną ištiko nelaukta sniego audra, šiaurinėse ir centrinio Libano apylinkėse iškrito apie 20 colių sniego, siautė smarkūs vėjai. Kariuomenės mašinos buvo panaudotos žmoniems gelbėti. Užpustytuose automobiliuose rasti 27 sušalę žmonės.

Lenkai boikotuoja naujas unijas

Varšuva. — Net patys Lenkijos valdžios ministrai pripažįsta, kad nėra taip lengva įtraukti darbininkus į naujas organizuojamas profesines sąjungas. Valdžios žinių agentūra PAP paskelbė, kad spalio mėn. paskelbtas naujų unijų narių vėjus vyksta labai pamažu. Šiuo metu unijose jau yra vienas milijonas narių iš 14 milijonų darbo jėgos skaičiaus. Naujų narių tarpe daugiausia yra vidurinio ar vyresnio amžiaus darbininkai, pranešė agentūra.

„Trybuna Ludu“, partijos laikraštis, rašo, kad nereikia jaudintis dėl narių skaičiaus. Reikia pripažinti, kad didelė dauguma darbininkų dar laukia, varstos, stebi ir dar neįsirašė į unijas.

Profesinių sąjungų ministeris Stanisław Ciosek turi nelengvą uždavinį tas naujas unijas įvesti. Jis pripažino spaudai, kad žmonės žiūri ir naujas organizacijas su nepasitikėjimu. Jie klausia, ar tos unijos bus tikrai nepriklausomos, ar jos globoja darbininkus ir gins jų interesus. „Solidarumas“ per vienerius metus suorganizavo 10 milijonų narių. Naujosios unijos veiks atskiruose fabrikuose, darbovietėse, nebus jokios visą Lenkiją apimančios organizacijos.

Korespondentai aplankė „Polski Fiat“ automobilių įmonę ir pasikalbėjo su dviem naujosios unijos organizatoriais. Jie nusiskundė, kad darbas sunkus. Kazkas fabrike nudarė unijos įstaigos duris raudona spalva. Abu vadovai skundėsi gauną grasinimų ir „negrąžių laiškų“. Organizatorių įsitikinimu, naujas unijas galima būtų padaryti autentiškom, naudingom darbininkų atstovybėm. Unijos nebus partijos ar vyriausybės garsiakalbiai. Abu unijos vadai pripažino, kad darbininkai juos vadina išdavikais, o jie esat tik „realistai“.

„Polski Fiat“ įmonėje dirba 16,000 žmonių. Iš to skaičiaus 9,500 priklausė „Solidarumo“ organizacijai. Šiuo metu naujoji unija turi 300 narių.

Gen. W. Jeruzelski savo kalboje Katowicuose pasakė, kad vyriausybė pakeis naująjį darbą įstatymą, kad anksčiau būtų galima sudaryti centrini visos Lenkijos darbininkų sąjungų komitetą, kuris vadovautų visoms atskirų įmonių unijoms. Jeruzelskis pasakė, kad jau 1.25 mil. lenkų įstojo į naujas unijas.

Mirė kun. J. Gilbert

Vasario 21 d. vakare poilgos ir sunkios ligos mirė a.a. kun. Juozas Gilbert, Šv. Juozapo parapijos klebonas South Chicagoje.

Velionis buvo gimęs 1929 m. rugpjūčio 29 d. Pensylvanijoje. Augo Waukegane, Ill. Baigęs Šv. Baltramiejaus lietuvių parapijos mokyklą ir Mundelein kunigų seminariją, kunigu įšventintas 1954 m. gegužės 5 d. Kaip asistentas darbuosį pradžioje amerikiečių Our Lady of Angeles par., lietuvių Nekalto Prasidėjimo Brighton Parke, Šv. Kryžiaus Town of Lake ir paskiausiai buvo paskirtas Šv. Juozapo parapijos klebonu.

Bus pašarvotas ketvirtadienį Waukegane Petrosžiaus laidotuvių koplyčioje, penktadienį, vasario 23 d., 2 val. bus atvežtas į Šv. Juozapo bažnyčią, o šeštadienį, vasario 26 d., 10:30 val. po gedulingų šv. Mišių Šv. Juozapo bažnyčioje bus nuvežtas į Assumption kapines Libertyville, Ill., ir palaidotas šeimos kapinėse.

Nuliūdime liko motina, brolis su šeima ir giminės.

— Apie 60 naujųjų nacių Frankfurte, Vak. Vokietijoje, sukėlė riaušes miesto prekybos centre. Du jaunuoliai suimti.

— Filipinų prezidentas Ferdinand Marcos pasakė spaudai, kad jam negalint eiti pareigų, nesveikas 85 metų politikas. Jis, eidamas Liaudies Kongreso pirmininko pareigas, buvo laikomas valstybės galva. Jo vietą laikinai užims Kongreso vicepirmininkas Peng Zhen, 81 metų.

Sniegas Libane

Beirutas. — Libane praėjusį savaitgalį prasidėjo sniego audra, kokios Libanas dar nebuvo matęs. Sušalo ar dingo pusnyse 38 žmonės. Daug automobilių įklimpo vieškeliose. JAV marinių ir kitų tarptautinės kariuomenės dalinių helikopteriai padėjo gelbėti keleivius. Libano civilinės gynybos mašinas praleido net tik Izraelio, bet ir Sirijos kariniai daliniai. Sirai tačiau į savo laikomą teritoriją neįleido tarptautinių jėgų. Sirai leido JAV savo pozicijų skraidyti JAV helikopteriams. Jie išgelbėjo 270 žmonių.

Graikijoj vieši sovietų premjeras

Atėnai. — Graikijon keturių dienų vizito atvyko sovietų premjeras Tichonovas. Aerouoste jį pasitiko premjeras Andreas Papandeau ir keli simtai komunistų su užrašais: „Sveikiname Taikos premjerą!“

JAV vyriausybė pripažino, kad derybos su Graikija dėl ten esančių keturių karinių bazių nedaro pažangos. Neseniai prezidentas Reaganas pažadėjo padidinti karinę paramą Graikijai, jei tai padėtų išspręsti bazių klausimą. Prezidentas rašo premjerui, kad nauja sutartis patarnautų ne tik Amerikos, bet ir Graikijos saugumui. Graikija protestuoja dėl Amerikos kariuomenės paramos Turkijai padidinimo.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Maltos saloje valdžia veda derybas su oro piratais, kurie pagrobė Libijos keleivinį lėktuvą su 165 asmenimis, reikalaujama maisto, vaistų ir gazolino, kad galėtų tęsti kelionę į Maroką. Maltos premjeras Dom Mintoff reikalauja, kad piratai pirmia paleistų visus keleivius.

— Sovietų valdžia, atsiliepdama į užsienio spaudimą, kad būtų paleistas disidentas Anatoly Sčaransky, paskelbė, jog kalinio elgesys ir laikysena prisidės prie jo paleidimo, o ne užsienio propagandos kampanijos.

— Izraelis parinko nauju ambasadorium Britanijoje dabartinį Izraelio ambasadorių Pietų Afriką Eliahy Lanekin. Britų spaudoje pasirodė protestų dėl jo paskyrimo, nes jis britų valdomoj Palestinoje buvo Irgun Zvai Leumi organizacijos narys, vadovavo Jeruzalės miesto karinei grupei, kuri puldinėdavo britų jėgas.

— JAV žvalgybos žiniomis, Indija jau sugeba pasigaminti savo atominiuose reaktoriuose sodrintą plutoną ir kitų medžiagų, tinkamų atomo ginklamis.

— Alžire užsitęsę Palestinos parlamento išėjimoje posėdžiai. Juose dalyvauja 350 atstovų iš 90 pasaulio valstybių. Parlamentas nutarė, kad prezidento Reagano siūlomus taikos planus ir federaciją su Jordanu yra nepriimtini.

— Kinijos valdžios žiniomis, šią savaitę iš pareigų pasitrauks maršalas Jianying, nesveikas 85 metų politikas. Jis, eidamas Liaudies Kongreso pirmininko pareigas, buvo laikomas valstybės galva. Jo vietą laikinai užims Kongreso vicepirmininkas Peng Zhen, 81 metų.

Kinija skatina gimimų kontrolę

Pekinas. — Kinijos vyriausybė stengiasi sumažinti gyventojų prieauglį. Nuo sausio 1 d. iki Kinijos Naujųjų metų vasario 13 d. buvo vykdoma intensyvi kampanija, kurios pagrindinė tema: „viena šeima — vienas vaikas“. Partijos ir administracijos atstovai važinėjo po tolimus kaimus, ragindami žmones sumažinti gimimų skaičių. Vazinėjo ir medicinos specialistai, darydami abortus iki 6 mėn. nėštumo ribos, dalindami gimdymų kontrolės priemones. Valdžia pasistatė sau tikslą, kad iki šio šimtmečio galo gyventojų skaičius

nepakiltų daugiau kaip iki 1,200 mil. Statistika parodė, kad šiuo metu Kinijoje yra 1,008 milijonai žmonių, pusę jų jaunesni kaip 21 metų. Kasmet iki šimtmečio pabaigos 11 milijonų kinų sulauks vedybų amžiaus. Gimdymų kontrolė įrašyta net į naująją Kinijos konstituciją.

Buvęs Kinijos diktatorius Mao Tse Tungas buvo įsitikinęs, kad gimimų kontrolė Kinijai perša „kapitalistai“, kad Kinija liktų silpna. Tačiau nuo 1973 m. vyriausybė pradėjo skatinti gimimų kontrolę ir įrašė ją į visų penkmečių planus. Šeimos su vienu vaiku valdžios globojamos. Šeimos, kurios raštu pasizada neturėti daugiau vaikų, kaip viena, gauna „vieno vaiko garbės pažymėjimus“ ir vaiko priedus, kol vaikas sulaukia 14 metų. Tie prideda sudaro vieno mėnesio uždarbį. Jei šeima sulaužo pažadą ir turi daugiau vaikų, ji turi sugrąžinti valdžiai išmokėtas premijas ir dar baudžiama finansinėmis baudomis.

Šitoks spaudimas labai padidino abortus. Kaimuose pagausėjo vaikų, ypač mergaičių, mirimų. Žemės ūkio sistema leidžia kinų šeimoms pasilaikyti javų ar daržovių kiekį, kuris lieka, atidavus išpareigojimus valstybei. Jau nuo seno kinų šeimose tikima, kad sūnūs ūkyje yra darbo rankos, o mergaitės — tik našta. Kinijos jaunimo dienraštis rašo, kad kai kuriose komunose miršta 20 nuoš. daugiau naujagimių mergaičių, negu berniukų. Jos nėra žudomos, bet „apleidžiamos“, nesaugomos nuo peršalimų, nepakankamai maitinamos.

Kinijos moterų federacijos suvažiavime buvo nusiskundimų, kad moterys yra mušamos vyrų ir uošvių, jei pagimdo dukterį. Laikraštis jaunimui nurodo, kad „dar gyvi seni prietariai“ — įsitikinimas, kad be sūnaus Kinijos šeima neturės įpėdinių. Tik sūnus palaiko šeimos tęstinumą, tik sūnus gerbia protėvius, už juos meldžiasi. Duktė ištekėjusi nueina į kitą šeimą ir rūpinasi savo vyro protėviais. Laikraštis įspėja, kad už 20 metų Kinijoje bus moterų, taigi, žmonių ir motinų trūkumas.

Statistika parodė, kad Kinijoje šiuo metu „santykis tarp vyrų ir moterų yra 106.3-100. Todėl propaganda ėmė skatinti vieno vaiko šeimas narius mylėti ir gerbti mergaites. Neseniai jaunas darbininkas Liaoning provincijoje gavo 13 metų kalėjimo už tai, kad jis uždušo savo naujagimę dukterį ir jos kūnelį įmetė į šulinį. Anhui provincijoje vieno vaiko žemdirbių šeimos gauna du privačius žemės sklypus savo reikalams, o šeimos, kurios turi daugiau vaikų, iš viso sklypų negauna.

— Britanijoje suimti du vokiečiai, kurių išdavimo pareikalavo Vak. Vokietija. Jie kaltinami amerikiečių karinių bazių puolimais, kuriuose pernai buvo sužeisti du asmenys. Tries tos pačios „dešiniųjų teroristų“ grupės nariai jau suimti Vak. Vokietijoje.

— Vatikano valstybės sekretorius kardinalas Agostino Casaroli veda derybas su Salvadoro ir Gvatemalos vyriausybėmis. Sekretorius pasakė, kad popiežiaus vizitas gali būti vienoje ar kitoje šalyje atšauktas, jei ten nebus „vizitui tinkamų sąlygų“.

Vatikanas siekia, kad apsilankymo proga būtų paskelbtos bent karo paliaubos. Salvadoro gynybos ministeris Jose Guillermo Garcia atmetęs Bažnyčios reikalavimą skelbti paliaubas. Jis nurodė, kad kariuomenė veda ne paprastą karą prieš kitą valstybę, bet veda „nešvarų karą“ prieš kairiuosius teroristus.

— Britanijoje suimti du vokiečiai, kurių išdavimo pareikalavo Vak. Vokietija. Jie kaltinami amerikiečių karinių bazių puolimais, kuriuose pernai buvo sužeisti du asmenys. Tries tos pačios „dešiniųjų teroristų“ grupės nariai jau suimti Vak. Vokietijoje.

KALENDORIUS

Vasario 23 d. Polikarpas, Romana, Gantautas, Siga.
Vasario 24 d. Liucijus, Primityva, Virgaudas, Žiedūna.

Saulė teka 6:37, leidžiasi 5:32.

ORAS

Saulėta, temperatūra diena 45 l., naktį 35 l.

SKAUTYBĖS KOLIAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŪ RAMOVĖ
Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

VASARIO 22-OJI

Vasario 22-ąją, viso pasaulio skautų Susimąsty-
mo-seseriskumo dieną, mano mintyse esate Jūs, mielo-
sios sesės.

Sveikinu Jus ir linkiu, kad visos dar tvirčiau pasi-
rytume budėti, dirbti ir aukotis Dievo garbei, Tėvynės
ir žmonijos gerovei.

Visad su Jumis

Budžiu!

v.s. fil. Danutė Eidukienė
LSS Vyriausia Skautininkė

Vasario 22-ji skautybės įkū-
rėjo Lordo Robert Baden-
Powell ir pasaulio skautų še-
fės Lady Olave Baden Powell
gimimo diena. Tą dieną pla-
čioji pasaulio skautų ir skau-
čių šeima švenčia įkūrėjo ir

skautų Susimąstyimo dieną.
Tą dieną įsigiliname į šių dvie-
jų asmenų mums paliktas min-
tis, atsinaujiname skautybėje,
kad paliktume pasaulį geresu-
niu ir gražesniu negu jį rado-
me.

ĮKŪRĖJO TESTAMENTAS

SKAUTAMS

Mielieji Skautai, — Jei Jums
kada teko matyti "Peter Pan"
vaidinimą, Jūs greičiausiai
prisimenate, kaip piratų va-
das nuolat kartojo savo
priesmirtinę prakalbą. Jis tuo
metu nebuvo tikras, kad ateis
laikas jam mirti, jis dar turės
laiko išspausiti norimus žo-
džius iš savo krūtinės. Labai
panašioj padėty ir aš esu, tai-
gi, nors šią akimirka dar ne-
mirštu, bet vieną kurią neto-
limą dieną peržengsiu savo
gyvenimo slenkstį. Ir aš noriu
išsiųsti Jums mūsų persiky-
rimo atsisveikinamąjį žodį.

Atminkite, tai yra pasku-
tinieji mano žodžiai, kuriuos
Jums kada kalbėsiu, taigi pa-
galvokite apie juos.

Mano gyvenimas buvo labai
laimingas, ir aš norėčiau, kad
kiekvieno Jūsų gyvenimas bū-
tų taip pat laimingas. Aš ti-
kiu, kad Dievas leido mus į šį
gražų pasaulį, kad mes būtu-
me laimingi ir džiaugtumės
juo. Laimės neneša nei turtai,
nei pasisekimas karjereje, nei
pasitenkinimas savimi. Vien-
as žingsnis laimės link bus
nužengtas, jei sustiprinsi svei-
katą ir išugdysi jėgas, kol te-
besi berniukas, kad sibrundęs
vyru galėtum būti naudingas
ir tuo būdu džiaugtis gyveni-
mu.

Gamtos pažinimas atskleis
Jums, kiek daug gražių ir ste-
buklingų dalykų Dievas sutvė-
rė pasaulyje Jums džiaugtis.
Būkite patenkinti tuo, ką gavo-
te, ir ko geriausia tuo pasinau-

dokite. Žiūrėkite į šviesiąją
dalykų pusę, o ne į tamsiąją.

Pats tikrasis kelias į laimę
yra nešti laimę kitiems žmo-
nėms. Bandykite juo eiti ir
palikite šį pasaulį truputį ge-
resnį, negu jį radote. Ir kai
ateis Jūsų eilė artėti prie mir-
ties, Jūs galėsite mirti laimin-
gi, jausdami, kad neleidote lai-
ko tuščiai, bet padarėte visa,
ką galėjote. "Budėkite" šitokių
būdų, būkite pasiruošę gyven-
ti laimingai ir laimingai nu-
mirti — laikykites visados
Skautų Įžodžio — net ir po to,
kai nustosite būti berniukais —
Ir Dievas tepadeda Jums tai
atlikti.

Jūsų bičiulis,

Baden Powell
of Gilwell

SKAUTĖMS

Mielosios skautės — Štai
atsisveikinimo žodelis, mano
paskutinysis Jums. Noriu pri-
minti, kad man iškeliauvus, Jū-
sų gyvenimo užduotis yra būti
laimingomis ir kitiems laimę
nešti. Malonu ir lengva, ar ne?
Ir pradžiū kitiems nešate lai-
mę geraisiais darbais. Nereikia
rūpintis apie savo laimę,
nes netrukus pastebėsite ją
atsiradusią: kai kitus pada-
rote laimingus, patios tampa-
te laimingos.

Vėliau, kai turėsite savo na-
mus ir juos padarysite švie-
sius ir linksmus, savo vyrų
padarysite laimingą. Tai gali
būti nelengva, bet neš savo at-
pildą. Kai savo vaikus užlai-

kysite sveikus, švairius ir užim-
tus, jie bus laimingi. O
laimingi vaikai savo tėvus my-
li: už meilimą vaiką didesnio
džiaugsmo nėra.

Esu tikras, kad Dievas
mums trokšta laimės šiame pa-
saulyje. Jis mums davė gražų
ir nuostabų pasaulį, akis regė-
ti ir dar protą suprasti, jei tik
ta šviesa žiūrėsime. galime
džiaugtis saulės šviesa ir įspū-
dingais vaizdais. Matome gė-
lių grožį. Nustebę žiūrime, kaip
sėkla išauga, dygsta ir tampa
gele, žydintia vietoje mirstan-
čiųjų.

Nors žmonės miršta kaip gė-
lės, žmonių giminė nenyksta:
nauji gimsta ir užauga. Kūrėjo
planą tęsti. Kaip matote, Jūs
moterys esate išrinktosios Die-
vo tarnaitės dvejopai: pirma,
tęsti žmonių giminę, į pasaulį
įnešdamos naujus žmones vie-
toj vyrų ir moterų, kurie iš-
miršta; antra, nešti laimę į pa-
saulį laimingais namais ir
savo linksnu draugiškumu sa-
vo vyrams ir vaikams. Čia
kaip tik skautės užduotis.

Būdamos draugės, domė-
damosis savo vyro darbu ir
troškimais, galite padėti jį už-
jausdamos ir patardamos bū-
damos skautės-gidės. Augindamos
vaikus, stiprindamos ir
lavindamos jų protą ir būdą, jų
kūną ir sveikatą, padėsite
jiems džiaugtis gyvenimu ir
gyvenimą geriau išnaudoti.
Dalindamos meilę ir laimę, lai-
mėsite sau vyrų ir vaikų meilę:
nėra nieko geresnio pasaulyje
negu tai.

Pamatysite, kad Dangus nėra
laimė kažkur debesyse po
mirties, bet čia pat šiame pa-
saulyje, jūsų namuose. Tad
veskite kitus į laimę ir patios
sau laimę atnešite. Tokiu būdu
vykdysite, ko Dievas iš Jūsų ti-
kisi.

Dievas tebūnie su Jumis.

ATSIŠVEIKINIMO ŽODIS BROLIAMS VADOVAMS IR SESĖMS VADOVĖMS

Cecil Rhodes savo gyveni-
mo pabaigoje sakė (ir aš pats
šią tiesą jaučiu): — Tiek daug
darbo, ir mažai laiko jį atlikti.
Niekas negali tikėtis per vie-
no trumpo gyvenimo tarpanį
matyti didelio uždavinio ir pra-
džiū ir pilnatvę.

Turėjau progos ypatingu bū-
du išgyventi skautybės vysty-
mą nuo pradžios ligi šian-
dien.

Bet prieš akis dar platus už-
davynys. Sąjūdis tik dabar išsi-
bėgėjo.

Jo vystymesi galiu sau už-
skaityti laimę rasti juo — vy-
rus ir moteris, kurie esate tin-
kama grupė sąjūdį į tikslą
vesti.

Jūs savo ruožtu žvaliai ieš-
kosite tinkamų įpėdinių, ku-
riais pasitikiėdami perduosite
skautybės liepsną.

Neleiskite jai tapti apmoka-
ma organizacija — telieka pa-
triotinės tarnybos savanoriš-
kas sąjūdis.

Per šį trumpą gyvavimo lai-
kotarpį Sąjūdis įsitvirtino taip
plačiai ir stipriai, kad dra-
sinančiai daug žada ateities
galimybes.

Skautybės tikslas yra ugdy-
ti sveikus, linksmus, pagal-
bius abiejų lyčių piliečius; iš-
trinti siaurą savanaudiškumą;
asmeninį, politinį, grupinį ir
tautinį ir vietoj savanaudišku-
mo ugdyti platesnę aukos ir
tarnybos dvasią žmonių vie-
nybės tikslams; ir taip išvys-
tyti bendrą sugyvenimą ir
bendradarbiavimą ne tik kiek-
vname krašte, bet ir tarp vi-
sų kraštų.

Patirtis įrodė, kad šį tikslą
atsiekti nėra tuščias ar neįsi-
mą vaizduotinas sapnas, o visai
įmanoma galimybė — jei mes
šiam tikslui dirbame. Tai atsie-
k, iškovojame taika, gerove
ir laimę visiems.

Šimtai tūkstančių berniukų
ir mergaičių, dabar besimo-
kančių mūsų idealų, ateityje
bus milijonų tėvai ir motinos,
kurie tuos pačius idealus skie-

Lady Olave Baden-Powell, Pasaulio skautų šefė (1889-1977).

pys kituose — Jeigu šian-
dienos vadovai tuos idea-
lus aiškiai ir tikrai juose
įspaudžia.

Jūs, skautų ir skautų vado-
vairvadovė, netikėtai katedi-
delį uždavinį savo kaimynų vai-
kams, bet ir labai praktiškai
kuriate Dievokaralystę taikiai
gerą valią šioje žemėje.

Iš visos širdies linkiu Jums
Dievo palaimos Jūsų pastango-
se.

Baden-Powell 1 filialas

SKAUTEI

Jei turėčiau palikti žodelį,
tai būtų šis:

Tikėję Dievą. Jis visą gy-
venimą Tave veda ir saugo,
kaip, tikti, mano gyvenimo
prašymas įrodo. Drausmink
save kasdieniniu planu, o ne
tik neišskaisiais norais. Įsiparei-
gok kaip nors, kad ir nedide-
liu dalyku, kitam žmogui pa-
dėti — nes laimę sau atrasi,
nešdama laimę kitiems.

Kasdien aš dėkoju — už nak-
ties ramų miegą, už kiekvie-
nos naujos dienos aušrą ir
naują progą tarnauti.

Turiu už ką nuolat dėkoti —
už viso gyvenimo malonų ir
sudėtingą darbą, už milijonus
"savo" vaikų plačiajame pa-
saulyje, o labiausiai už bran-
gius ir tebegyvus trisdešimt
metų kartu su mano mielu Ro-
binu.

Ir dabar galiu girdėti juo bal-
są, man savo paskutinime
laiške kalbantį, — ir netrukus
"pereisiu" vėl kartu su juo bū-
ti.

Lady Olave
Baden-Powell
Pasaulio skautų šefė,
1889-1977

ĮKŪRĖJO DIENA

Įkūrėjo diena — Lordo Ro-
berto Baden-Powellio (1857-
1941) gimtadienis.

Tą dieną skautas stengiasi
padaryti ypatingą gerąjį dar-
bėlį — aplankyti sergantį
draugą.

Ramioje vietoje skautas
prisimena savo įžodį — vilkiu-
ko, skauto, prityrusio skauto,
skauto vyčio... ir savo širdyje,
su draugu, su savo šeima prie
žvakės, ar su savo skiltimi —
būreliu įžodį pakartoja.

Įkūrėjo diena — skautiš-
kos draugystės diena. Tinka
parašyti laišką ar sveikinimą
kitam skautui ar skautei.
(Vadovas gali parūpinti ad-
resą).

Kiti skautai tą dieną pa-
gamina skautišką rankdarbį
— kaklaraiščio žiedą, sukli-
juoja iškarpų ir skautiško gy-
venimo nuotraukų albumą. Ar
parašo rašinėli "Kodėl aš esu
skautas".

Lietuviai skautai ir skautės
skautauja keturiuose žemy-
nuose — kas mus visus jun-
gia? Savo mintimis, rankdar-
biu ir malda skautas ištiesia
savo ranką visam pasauliui.

Iš savo sutaupyty ar tą die-
ną uždirbtų pinigų galima pa-

dėti skautiškam tikslui: spau-
dai, stovyklos lėšoms, skautų
fondui.

Savęs skautas klausia: Kaip
galiu būti geresnis skautas?
Kaip galiu būti draugas savo
artimui ir brolis kitam skau-
tui?

SUSIMĄSTYMO DIENA

Susimąstyimo dieną skau-
tė skiria laiko — kelias minu-
tes ar pusvalandį — pagalvoti
apie visas skautes pasaulyje.

Naujosios Zelandijos vyres-
niosios skautės pirmosios vas-
sario 22 d. pradeda, aukštai
ant kalno būdamos ir lauk-
damos saulėtekio.

Skiltis ar kelios arti viena
kitos gyvenančios sesės prieš
mokyklą ar dienos darbus
susirenka: mintimis ir malda
pereina visą pasaulį.

Negalėdama tą dieną su ki-
tomis susitikti, skautė namuo-
se, bažnyčioje ar išėjusi gam-
ton prisimena savo įžodį —
kas dalyvavo, kaip buvo, ką
žodis reiškė. Skautės pak-
kartoja įstaus, kurie rodo gy-
venimui kelią ir jungia visas
skautes pasaulyje.

Viena ar su draugėmis sesė
nupiešia ar suklijuoja svei-
kinimą skautei ar vienetai ki-
tame mieste ar krašte.

Arba aplanko sergančią se-
sę. Arba telefonu padėkoja sa-
vo vadovei ar savo bendra-
darbėms už jų draugystę ir
darbą.

Kitos susirenka vakare. Per
vaisės ar laučelį padraugauja,
padainuoja, papasakoja.

Skautės tą dieną pinigine
paramą skiria skautiškam rei-
kalui ar vajui.

KAZIUKO MUGĖ

Chicagos skautų ir skautų
Kaziuko mugė įvyks sekma-
dienį, kovo 6 d., Jaunimo cen-
tre. Mugės atidarymas bus 10
val. r.; jį šiemet praveda "Neri-
jos" jūrų skautų tuntas. Mu-
gėje dalyvauja: "Aušros Var-
tų", "Kernavės", "Lituanicos"
ir "Nerijos" tantai, Chicagos
skautininkų draugovė, pulk.
J. Šarausko skautų vyčių Ži-
dinsys, Korp! VYTIS ir Aka-
deminė skautų draugovė.

Didžiojoje salėje bus tuntu
paviljonai su prekystaliais ir
laimėjimų lentynomis, ASS
spaudos kioskas. Mažonoje sa-
lėje bus "Nerijos" ir "Lituanico-
s" tuntu valgyklos. Visuose
aukštuose veiks kavinės, žai-
dimų kambariai ir kt.

Chicagos skautija kviečia
visus atsilankyti jų rengiamo-
je Kaziukomugėje

KERNAVĖTĖMS

Visos "Kernavės" tunto
skautės (geltonslipsės) sekma-
dienį, vasario 27 d. renkasi
tuntininkės namuose, 6747 So
Maplewood, Kaziuko mugės
darbų užbaigimo sueigai. Su-
eiga vyks nuo 10 val. r. iki 1
val. p.p. Visos laukiamos.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sunday- and Mondays, Legal Holidays,
Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society.
Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629.
Subscription Rates \$47.00 — Chicago, Cook County, Illinois and
Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$45.00. Foreign countries \$47.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas
nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, draugas iš-
jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Užsienyje	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$45.00	\$27.00	\$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	

- Adr-inistracija dirba kas-
dien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadi-
niais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo
8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 —
12:00.
- Redakcija straipinius taiso savo
nuožiūra. Neaukdotų straipinių
nesaugo. Jūs gražina tik iš anksto
susitarus. Redakcija už skelbimų
turinį neatsako. Skelbimų kainos
prisiūnčiamos gavus prašymą.

SKAUTININKŲ RAMOVĖ KVIEČIA

Skautininkas fil. Kęstutis
Jėčius kalbės apie skautininko
veiklą sekmadienį, vasario
27 d. 12 val. Jaunimo centro
mažonoje salėje įvyksiančioje
Chicagos skautininkų, ių
Ramovės sueigoje. Visi skau-
tininkai, kės ir vadovai, vės
kviečiami.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofis perėmė

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir
7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. 735-4477. Rez. 246-0067; arba 246-0581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm.,
antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KYRAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. VILJA LABANAUSKAS

DANTŲ GYDYTOJA
Clear Ridge Medical Center
6745 W. 63 St., Chicago, Ill.
Ofs. tel. 586-2611
Answering Service — 374-4828
Valandos pagal susitarimą

DR. JONAS MAŽEIKA

DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-8 antr. 12-6; penkt. 10-11. 1-6

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Namų 584-5327

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0235
Valandos pagal susitarimą
Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val pagal susitar

SLEGIA MASKVĄ

Beveik kiekviena diena pateikia naujų duomenų, kaip žiaurus komunizmas Kremliaus tirnų užmačioms aukoja žmogaus teises. Platesnio dėmesio verta nauja, gerai dokumentuota Prometheus Books leidyklos knyga "Raoul Wallenberg. Angel of Rescue. Heroism and Torment in the Gulag". Autorius Harvey Rosenfeld parodė nuostabų kruopštumą, surinkdamas labai daug informaciją apie R. Wallenbergą, švedų diplomatinio korpuso narį, išgelbėjusį tūkstančius asmenų iš tikros mirties nuo nacių. Paskiau jis pats tapo Vengriją užplūdusių bolševikų auka. Knygos įžangoje JAV kongresmanas Jack F. Kemp pabrėžia, kad Wallenbergo ryžto dėka buvo išgelbėta apie 90,000 gyvybių. Šiam poasižymėjusiam švedui JAV kongresas 1981 m. suteikė net JAV garbės pilietybę.

Wallenbergo likimas plačiai sudomino viso pasaulio žmones. Jam teko dirbti labai sunkiose aplinkybėse, kai Vengriją įsigalėjo naciai ir kai į tą šalį buvo atsiųstas nacių genocido vykdytojas Adolf Eichman, vienas iš uoliausių Gestapo tarnų. Eichmanas pareiškė: "Jei viskas vyks pagal planą, už šešių mėnesių mes galėsime fiureriui pranešti, kad tik žydišką kirminai Vengrijoje yra nušluoti". Ir jis pradėjo troškiose vagonuose deportuoti žydus, siųsti į Auschvico lagerius, kur jie buvo sudeginti krematoriumuose, veikusiose 24 valandas parą. Per tris savaites buvo deportuoti ar sunaikinti 269,357 Vengrijos žydai.

Nelaimingųjų gelbėti buvo pasiūstas Raoul Wallenbergas. Jo tėvas buvo švedų laivyno karininkas, motina psichiatrijos profesorius dukterė. Jis gavo gerą išsimokslinimą, baigė architektūros kolegiją Michigano universitete JAV-se. Jo profesorius J.P. Slusser rašo, kad tai buvo vienas iš gabiausių jo studentų.

Grįžęs į Švediją, jis dirbo architektūros firmoje, paskiau jo vienoje firmoje Pietų Afrikoje, vėliau banke Palestinoje, kol buvo atkviestas dirbti jų šeimos banke, bet ir čia turėjo reikalų važinėti į Vokietiją, Šveicariją, Rumuniją, taigi įsigijo platų tarptautinį patyrimą.

Kai vakarų pasaulis pasiekė zinia apie nacių vykdomus naikinimus Vengrijoje, buvo nuspresta pasiųsti iš neutralios Švedijos žmogų, kuris bandytų gelbėti. Tai gelbėjimo misijai buvo parinktas Wallenbergas. Jis turėjo Švedijos užsienio reikalų ministerijos pasitikėjimą, buvo geras derybininkas. Jis buvo pasiūstas kaip Švedijos pasiuntinys sekretorius, asmeniškas karaliaus Gustavo V atstovas į Vengrijos sostinę Budapeštą.

Išvyko 1944 m. liepos 6 d. Jo žinio buvo pervesta apie 30,000 dol. pinigų, gautų iš JAV karo pabėgėlių fondo ir surinktų Amerikos žydų, kad galėtų panaudoti pinigų paremti krikščionių šeimas, slepiančias persekiojamus žydus ir, jei reikia, duoti kyšių pareigūnams, kad tik išgelbėtų gyvybes. Savo misija jis dar labiau persiėmė, kai patyrė, kad dujų kameroje nutroškina ma iki 6,000 žydų per parą ir kai pabėgusių iš Auschvico buvo painformuotas, kokios ten baisybės.

Su nacių pastatytos vyriausybės vadovė Horthy jam pasiūkė susitarti, kad dalis žydų galės išvykti į Švediją. Jiems tik reikia išduoti specialius pasus, jų nelies, kol ateis galimybė išemigruoti. Wallenbergas

ėmė išdavinėti tūkstančius tu pasų. Išigudrinę kai kurie žydai ėmė patys padirbinėti pasus. Kad būtų saugiau asmenims su tais pasais gyventi, Wallenbergas ėmė juos apgyvendinti specialiuose namuose, kolonijose. Ryžtingas Wallenbergas net įstengdavo jau kai kuriuos mirtin tremiamus iš nacių rankų atgauti. Turintieji tuos Švedijos pasus buvo ne tik patys neliečiami, bet ir jų nuosavybė. Jiems nereikėjo nešioti nacių įvestos geltonos žvaigždės ant drabužių. Wallenbergui buvo siunčiamos papildomos sumos ir jis puikiai savo gelbėjimo darbą varė. Savo įstaigą jis išplėtė net į šešias vietas, gausiai priėmė žydų tarnautojų, kurie irgi buvo neliečiami. Panašią gelbėjimo akciją su tokiais specialiais pasais varė ir Vatikanas, popiežiaus Pijaus XII patvarkymu, uoliai tas pareigas einant nuncijui Rottai.

Tačiau 1945 m. pradžioje Vengriją užplūdo dar žiauresni tirnai — bolševikai. Rusų karininkai ėmė grobti Švedų pasiuntinybės automobilius, liepė atidaryti seifus ir išnešė visas vertybes, grobė bankus, daug baldus, naikino meno kūrinius. Wallenbergo bendradarbiai buvo areštuojami, tardomi. Pats Wallenbergas, kadangi buvo gavęs lėšų iš Amerikos, bolševikams jau atrodė šnipas, o ir taip per daug įtakingas žmogus, kad jį laisvė paliktų. Tai bolševikai jį pasikvietė į savo štabą. Jis išvyko 1945 m. sausio 17 d., su draugams tardamas: „Nežinau, ar aš vyktu kaip kalinys ar kaip svečias“. Išvyko ir nebegrižo. Dingo bolševikų rankose. Bolševikams dar nepatiko ir tai, kad Wallenbergas buvo Švedijoje daug kalbėjęs su atbėgusiais po okupacijos žmonėmis iš Lietuvos, Estijos, Latvijos.

Dėkingi Wallenbergo išlaisvinti žmonės ir jų artimieji Budapešte buvo pastatę jam paminklą. Buvo sukviešti įtakingi asmenys jo atidarymui, bet nakčia prieš tai rusai tą paminklą nugriovė ir paslėpė. Tačiau Wallenbergas buvo per daug nusipelnęs žmogus, kad būtų užmirštas. Iš pradžių rusų įstaigos į pasiteiravimus atsakinėjo, kad Wallenbergo nėra jų žinioje. Tačiau Švedijos vyriausybės prispirtas Užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Andrei Gromyko 1957 m. vasario 6 d. pranešė, kad Wallenbergas buvo Sovietų kalinys, bet jis 1947 m. staigiai mirė. Kalėjimo medicininės personalas norėjęs praveisti mirties priežasties tyrimą, bet buvęs gautas įsakymas jo kūną sudeginti.

Tas švedų nenuramino. Švedai surinko net 1.6 mil. paršų, reikalaudami Wallenbergą paleisti, nes iš Sovietų Sąjungos ištrūkę buvusieji kaliniai paliudijo, kad jie bolševikų kalėjimuose sutiko Wallenbergą gyvą. Kaliniai įvairiais laikotarpiais buvo jį sutikę Lubjankos, Lefortovo, Vladimiro, Butyrkų, Irkutsko kalėjimuose, net ir uždarytą į beprotnamį. Yra galimybių, kad jis ir dabar dar yra kalinamas. To žmonijos geradarijo likimas tai dar vienas komunizmo gyvuliškumo įrodymas. Vienas vengras prašė Wallenbergo draugą Lars Bergą, dabar švedų konsulą Brazilijoje: "Jeigu ištrūksi kada iš šio pragaros, bandyk žmonėms išaiškinti, kokie laukiniai barbarai yra rusai. Bandyk išaiškinti, kad gali tas pats įvykti su jų kraštu, jų namais, jų žmonomis... O kad jie galėtų pamatyti, kas darosi čia!"

Juoz. Pr.

Velnias dažnai triumfuoja, bet niekad nelaimi.

J. Roux

Purve saulė neatsispindi.

Kun. J. Prunskis

VERTINKIME IR BRANGINKIME DIDELĮ DARBĄ

Dėl B. Kviklio praeities paminklų įamžinimo tomų

V. D. SRUOGIENĖ

Didžių darbų paminklų mielosios tėvynės atradome daugybę ant žemės gimtinės. Kiekvienas akmuo ant lauko, kapčius ant rubežiaus,

Koplytėlė senutė ar kryžius ant ezios, Ar karčiama sudubus, kur riogso pas kelią — Vis tai paminklai, vis apie senelių papročius žinių mums teikia...

Taip poetiškai rašė praeito šimtmečio jautrus tėvynės mylėtojas. O ką kebaltėti apie didesnius praeities paminklus — pilių mūrus, bažnyčias, kurie pergyveno daug svarbių įvykių, palietusių mūsų kraštą. Kiek ten gilių žmonių atodūsių ir juos įsisunkė — džiaugsmo, liūdesio, atgailos... Jie tebedžiugina akis savo architektūrai — kartais dar gryną gotiką, baroką, klasicizmą, jau net šių dienų statyba, atspindėdami atskirų Lietuvos istorijos epochų stilių. Dar ir viduje daug tu pastatų yra išlaikę svarbius užrašus, primenantius anksčiau čia gyvenusių žymius žmones, jų portretus, meno paveikslus, skulptūras, tautodailę.

Susipažinusiems su Lietuvos istorija kiekvienas jos paminklas sukelia daug vaizdų ir asociacijų, ne kartą paskatina kai ką patyrinėti, parašyti. Daug su jais susijusių asmeninių yra išlaikęsi žodinė tradicija.

Kol mūsų žmonės gyveno savo sodybose, nuo amžių paveldimose iš tėvų ir senėvių, tol jie daug atsiminė apie praužiusius ties jų vietovėmis svarbius įvykius. Pavyzdžiui, apie švedų kariuomenės siautėjimą Lietuvoje 17-me šimtmetyje labai mažai yra rašyta, o vietos gyventojai pasakoja apie esantį prie Telšių "Panų kalną", kur švedai išžudė daug jaunų mergaičių ir kurį neseniai išniekino mūsų laikų barbarai okupantai.

Įdomu sekti, kaip dažniausiai praeities įvykiai susilieja vieni su kitais žmonių atmintyje ir kaip naujesni patyrimai nustelbia senuosius. Jei šiandien kas praeina pro smėlėtą kalvelę ir atkreipia dėmesį, kad joje palaidoti paskutiniojo karo partizanai, jis jau pamiršta, kad jo tėvas apie tą kalnelį kalbėjo kaip apie lenkmečio sukilėlių egzekucijos vietą. Jis jau nežino, kad seniau buvo pasakojama, kad ten užkasti Napoleono kariuomenės lobiai, kad dar seniau tai buvo maro laikų kapeliai,

laiskų panaudota. Parašyti sąžiningą šitų knygų recenziją tektų atiduoti labai daug laiko... Gal vieno dalyko pasigendama: liko eliminuoti lietuvių protestantų Dievo namai. Gyviems tautiečiams, kaip ir istorijai, jie lygiai brangūs, ir jų tarpe turime gražios architektūros pastatų, kaip pvz. pačiame Vilniuje L. Stokos — Gucevičiaus kūrinių. Ar bus jiems paskirtas atskiras leidinys?

Kiekvienam lietuviui yra brangios vietovės, iš kur jis yra kilęs, ypatingai senajai išsivijos karta. Tėviškes vaizdai jaudina, primena jaunas dienas... Kaip Lietuvos istorijos knyga, taip ir išlikusių paminklų vaizdai yra stipriausias ryšys su prarasta tėvyne. Jeigu jaunimas jais nesidomi, tai reikia tikėti, ateis laikas, kad jau subrendę vaikai ir anūkai ims teirautis apie savo kilme, apie kraštą, kuriame jo tėvai ir protėviai gyveno. Yra lietuvių, kurie visą laiką prie savo lovos laiko to paties B. Kviklio "Mūsų Lietuvos" tomus (jį išleista keturi), kiekvieną vakarą prieš užmigdami varto tą, kuris liečia jo apylinkę ir taip nutildo savo ilgesį. Po kiek laiko ir jų vaikai susidomi, ima į rankas. Ilgainiui irgi su jais nesiskiria.

Kaip kiekvienam rašto žmogui neįmanoma gyventi be "Lietuvių Enciklopedijos", ji būtina jam turėti po ranka savo namuose, taip pat B. Kviklio knyga, liečianti asmeniui artimas vietoves, turėtų būti įsigyto kiekvieno raštingo tautiečio ir kaip testamentinis palikimas perduota jaunajai kartai.

Tik plunksnos darbininkas gali pilnai įvertinti, kiek čia darbo įdėta, kiek bibliotekų, knygų, archyvinės medžiagos,

Bronius Kviklys, "Lietuvos Bažnyčių" autorius, Clevelande supažindinime su šiomis istorinėmis knygomis.

LAISVĖS NETEKUS

Liūdno praeities įvykių tarpsnis

L. Kerulis

(Tęsinys)

Julius Bandžius, g. 1925 m., mokinyš, Kaunas, suimtas 1940.IX-X.

Eduardas Bekas (Bokas?), g. 1925 m., VIII kl. gimn. mokin., Kaunas, areštuotas 1940.IX-X.

Vytautas Biskis, s. Vinco, g. 1898 m., ūkin., Beržinių k., Keturvalakių vls., Vilkaviškio aps., areštuotas 1941.I.

Henrikas Blumentalis, s. Henriko, g. 1924 m., mokinyš, Kaunas, areštuotas 1940.IX-X.

Romualdas Bortkevičius, 18 m., ūkin. sūnus, Aukštesniosios techn. mok. III kurso mokinyš, Kaunas, areštuotas 1940.IX-X.

Albertas Brunevičius, g. 1923 m., gimn. mokin., Tauragė, suimtas 1941.I.

Vytautas Butkus, s. Juozo, g. 1920 m., ūkin. sūnus, X kl. gimn. mokinyš, buv. Šaulys ir skautas, Kelmė, Raseinių aps., suimtas 1941.I.15.

Kostas Černis, s. Tado, g. 1925 m., VII kl. gimn. mokin., Rokiškis, areštuotas 1940.XII.

Aloyzas Dalbokas, 17 m., amatininko sūnus, jėzuitų gimn. mokin. Kaune, gyveno Pernaravos m., Kėdainių aps., areštuotas 1940.VII.

Petras Dargis, g. 1924 m., ūkin. sūnus, Šilalės gimn. mokinyš, areštuotas 1941.I.

Antanas Dočka, s. Prano, 33 m., kalvis, Ariogala, Kėdainių aps., areštuotas 1940.XI.I.

Vladas Eidukevičius, g. 1921 m., ūkin. sūnus, amatų mok. mokinyš, Marijampolės vls. ir aps., areštuotas 1940.X.

Petras Gaučas, 30 m., kalvis, Pernarava, Kėdainių aps., suimtas 1940.VII.

Aras Gintautas, g. 1923 m., X kl. gimn. mokin., Kaunas,

suintas 1940.IX-X, kalintas Kauno sunk. darb. kalėjime 68 kam.

Stasys Jankauskas, g. 1925 m., ūkin. sūnus, gimn. mokin., Valkininkai, Trakų aps., suimtas po 1940.XII.22.

Antanas Juozapaitis, g. 1922 m., gimn. mokin., Tauragė, suimtas 1941.I.

Aleksandras Kancljvis, g. 1910 m., teisininkas, buv. Jūrų skautų vadas, Kaunas, už pogrindžio laikr. "Uždraustoji Idėja" platinimą 1941.II suimtas, kalintas, išėjo į laisvę. Žuvo Vokietijoje 1944-45 m. bombardavimo metu.

Jonas Karečka, 24 m., ūkin., Vabalių k., Baisogalos vls., Kėdainių aps., suimtas 1941.I.

Kazys Karnauskas, s. Antano, ūkin., buv. šaulys ir skautas, Šaraišupių k., Sasnavos vls., Marijampolės aps., suimtas 1941.I, kalintas Marijampolės kal., išėjo į laisvę 1941.VI.23.

Zigmas Kaulakis, g. 1925 m., VIII kl. gimn. mokin., Kaunas, suimtas 1940.IX-X.

Pranas Kinderis, g. 1922 m., skalbėjos sūnus, gimn. mokinyš, Tauragė, suimtas 1941.I.

Pranas Klikna, s. Petro, ūkin. sūnus, VII kl. gimn. mokin., Pašvenčių k., Kražių vls., Raseinių aps., suimtas 1941.I.

Melchioras Kostilkovskis, savanoris, dvarininkas, Paliepės dv., Panemunio vls., Rokiškio aps., suimtas po 1940.XI.4.

Jonas Laibanis, s. Antano, g. 1920 m., ūkin. sūnus, buv. pavasarininkas, Meteliai, Seirijų vls., Alytaus aps., suimtas 1940.XII pabaigoje ar 1941.I.

Antanas Lapinskas, 25 m., ats. puskarininkis, buv. šaulys, Darsūniškis, Pakuonio vls., Kauno aps., suimtas 1941.II.16.

Eugenijus Maciejūnas, g. 1924 m., gimn. mokin., Kaunas, areštuotas 1940.IX-X.

Povilas Malinauskas, g. 1910 m., buv. šaulys, "Eltos" tarnaut., Kaunas, už pogrindžio "Laisvosios Lietuvos" rotatorium spausdinimą ir platinimą, suimtas 1941.I.

Jonas Matulis, 57 m., ūkin., parap. komiteto pirm., Debeikių vls., Utenos aps. ir jo 2 sūnūs — Jonas, 26 m., buv. šaulys ir Juozas, 24 m., buvo pasienio polic. ir šaulys, suimti 1940.X.10.

„Taip, nebėra. Ir vis ruošia buvusius, kaip jus, karius gyvenimui. Būtinai nueikit. Esu tikra, kad jūs savo atsilankymu ne tik nustebinsit, bet ir pradžiuginsit.“

Prieš išeidamas iš mano kabineto, ponas Rodriguez įteikė man raudoną rožių puokštę. Įteikdamas tarė:

„Tai atsiprašymas už mano ilgą dingimą“.

„Atleidiu vien tik todėl, kad jūs mūsų neapvyliet. Linkiu sėkmės profesiniame ir asmeniniame gyvenime. Neužmirškite mūsų ir vėl kada aplankyti. Juk nuo New Yorko iki San Juan yra tik vienas suolis“.

„Pasistengiu atšokti“, — juokdamas pridedo jis. Atsisveikindamas padavė man savo vizitinę kortelę.

„Daktare“, — pasakė jis, — „kiekvienam momentu esu pasiruošęs jums patarnauti“.

Pažvelgiau į kortelę. Joje gražiu šriftu buvo atspausdinta: „Advokatas Pedro Rodriguez“, adresas ir telefono numeris.

„Vengiu gydytojų ir advokatų“, — tariu jam. „Tačiau jūs vizitinę kortelę, kaip brangų suvenyrą, su malonumu pasiilksiu“.

Vikriai įmerkiau į vazelę gėles. Laikiau jas tol, kol jų galvutės nuvyto ir nurudavo. Žiūrėdama į jas, jaučiausi nepaprastai laiminga. Širdy buvo taip gera, taip ramu. Gaila, labai gaila, kad pasaulyje yra tiek daug žmonių, kurie nežino, kas yra tikroji laimė. Jie ieško jos. Nesuranda. Nesuradę kentčia. Tačiau jie net nepagalvoja, kad tikroji laimė glūdi tame, kai žmogus, negalėdamas nei triušo, nei laiko, padeda nelaimės ištiktam artimui. Tada ir dangus atrodo daug giedresnis negu visada. Ir žvaigždutės gilioj aukštumoje, tartum žvakutės, spindi šviesesnėm aki veriančiom sidabrinėm šviesom.

„Daktare, dar norėčiau aplankyti savo buvusį mokytoją Julij. Noriu jam irgi atidengti savo džiaugsmo kupiną širdį ir padėkoti. Juk be jo pagalbos nebūčiau pasirošęs brandos atestatui. Ar iis dar tebėra su jumis?“

„Jūs paguostas, sustiprintas ir įžiebtas,

pasiryžau to pasiekti. Esu tikras, kad tai yra ne tik mano, bet bus ir jūsų pasididžiavimas“.

„Diplomas! Teisių fakulteto baigimo diplomas! — džiaugsmingai susukau. „Ponas Rodriguez, jūs net negalit įsivaizduoti, kokia man šiandien yra linksma ir reikšminga diena. Sveikin! Nuosirdžiai sveikin! — ištiesdama ranką, tariu jam.“

„Didžiojuosi jums ir kartu esu labai laiminga, kad galėjau jums padėti. Tikėkit manim, kad jūs pasiekit mokslė laimėjimai ne tik praskaidrino mano kasdieninę pilkumą, bet ir suteikė giedrį nuotaiką. Atrodo, kad net visa gamta džiaugiasi ir linksminasi drauge su mumis. Net ir saulutė linksniau šypsoi iš giedrų dangaus gelmių. Pasirinkot tikrai puikią dieną“.

„Daktare, ir mano širdis nerimsta krūtinėj iš laimės. Dažnai man į galvą ateina mintis, kad pasaulyje nėra to blogo, kad neišvytų į gerą. Paminkim, kad ir mano atvejį. Galbūt jei Korėjoj nebūčiau netekęs kojos, galimas daiktas, kad neturėčiau galimybės siekti aukšto mokslo. Prie protezės prapratau, net užmirštu, kad tai ne mano koja. Ji man nekluduoja sportuoti, žaisti tenisą, golfą, važinėti dviračiu, šokti...“ — su pakilusia nuotaika, spindinčiom iš džiaugsmo akimis pilnas energijos kalbėjo buvęs ligonis.

Jis dar daug linksmai, nuosirdžiai, atvirai, lanksčiai ir su humoru pasakėjo nekaltus pokštus apie savo kolegas, tėtą, pajavairindamas gražiais anekdotais. Tačiau nieko neužsiminė apie savo tėvus. Nesiteiravau ir aš apie juos, nes nenorėjau sudrumsti jo giedrios nuotaikos.

„Daktare, dar norėčiau aplankyti savo buvusį mokytoją Julij. Noriu jam irgi atidengti savo džiaugsmo kupiną širdį ir padėkoti. Juk be jo pagalbos nebūčiau pasirošęs brandos atestatui. Ar iis dar tebėra su jumis?“

(Pabaiga)

BOSTONO ŽINIOS

PRASMINGAI PAMINĖTA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SVENTĖ

Lietuvos nepriklausomybės šventė Bostone paminėta skirtingai negu būdavo seniau. Šį kartą dėmesys buvo kreipiamas daugiau į amerikiečius supažindinti juos su Lietuva, jos praeitimi ir dabarties sunkia okupacija ir vedama kova už Lietuvos laisvę, už tikėjimą, už žmogaus teises.

Praeitį savaitę per vieną amerikiečių radijo stotį dr. Algirdas Budreckis kalbėjo ir atsakinėjo į klausimus angliskai visą valandą, supažindindamas su okupacija Lietuvoje ir lietuvių vedama kova prieš okupantą.

Vasario 13 iš Quincy radijo stoties kalbėjo ir atsakinėjo į klausimus kun. prof. Antanas Jurgelaitis pusę valandos. Jis nepaprastai vaizdžiai supažindino amerikiečius su Lietuvos valstybės įkūrimu, su karaliumi Mindaugu, didžioju kunigaikščiu Vytautu ir kitais, kada Lietuva pasiekė aukščiausios galybės, užimdama plotą nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų, o taip pat su paskutiniojo karo okupacijomis: rusų, vokiečių ir vėl rusų. Apie lietuvių ryžtą siekiant laisvės, apie areštus, trėmimus į Sibirą, apie pogriūdžio spaudą ir pan. Vasario 16 d. nuo 6:20 iki 7 val. vakare iš Brocktono radijo stoties taip pat buvo supažindinami amerikiečiai su Lietuva ir jos okupacija bei kančiomis.

Šias dvi programas suorganizavo Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis.

Vasario 16 d. nuo 9:30 iki 10 val. ryte iš Lynn radijo stoties Steponas ir Valentina Minkai irgi suorganizavo specialią radijo programą angliskai apie Lietuvą ir jos kryžiuosius kelius. Be to, Laisvės Varpas ir Minkai vasario 13 d. irgi turėjo programą Lietuvos nepriklausomybės šventės proga su svečiais kalbėtojais. Ypač puikiai kalbėjo studentė K. Tričytė iš Chicago. Bet ir kiti kalbėtojai buvo geri.

Tradicinis Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas buvo pradėtas Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone šv. Mišias už žuvusius dėl Lietuvos atnašavo kleb. kun. Albertas Kontautas ir kun. dr. Juozas Prunskis iš Chicago. Kun. J. Prunskis pasakė ir labai įtaigiai pamokslą. Organizacijos dalyvavo bažnyčioje su vėliavomis.

Minėjimas vyko So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos auditorijoje 2 v.p.p. Jį pradėjo Altonas skyr. pirm. inž. Aleksandras Čaplikas. Buvo įneštos vėliavos, sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai (prie pianino komp. Jeronimas Kačinskas) Maldą sukalbėjo kunigas Albertas Kontautas. Susikaupimo minute buvo pagerbti žuvę už Lietuvos laisvę. Pirm. Čaplikas trumpai supažindino su rezoliucijomis Lietuvos reikalui iš Vakarų Europos parlamento ir iš Amerikos kongreso. Tada programai pravedti buvo pakviesta Gita Kupčinskienė.

Bostono miesto tarybos vardu sveikino tarybos narys Raymond Flynn. Savo kalboje jis pabrėžė, jog Amerikoje, norint atkreipti į ką nors dėmesį, reikia daryti "triuksmą", kitaip sakant, dažnai lankyti reikalingus valdžios ar kongreso atstovus su prašymais ir laiškais. Tas visada duoda gerus rezultatus. Ukrainiečių atstovas Orest Szcudluk pasveikino lietuvius linkėdamas ir tikėdamas, kad Lietuva vėl prisikels laisvam gyvenimui. Jis dar sakė, jog nėra sovietų socialistinės im-

perijos, o yra tik rusiška komunistinė imperija, taip ją reikia ir vadinti ir kovoti su ja. Trumpą žodį tarė biznio atstovas Joe Casper ir Lietuvių Moterų federacijos Bostono klubo pirmininkė Elena Vasyliūnienė, kuri stipriai pasisakė prieš įvairius lietuvių susiskaldymo. Tada buvo perskaityta Massachusetts gubernatoriaus ir Bostono miesto mero pareiškimai (proclamation).

Svečias kalbėtojas kun. dr. Juozas Prunskis iš Chicago, labai įtaigiai ir labai aktualiai, be istorinių datų kartojimo, kurios visiems labai gerai žinomos ir net atsibodusios, kalbėjo šių dienų gyvenimo pavyzdžiais apie rusų kėslus ir darbus, o lietuvių persekiojimą, areštus, trėmimus ir kovą už Lietuvos laisvę ir religiją. Pvz. rusai norėję įsteigti savo konsulatą Los Angeles mieste, bet geros akcijos dėka buvo įsteigtas Lietuvos konsulas, o ne rusų. Kalbėjo apie Madrido konferenciją ir Vakarų Europos parlamentą, kur jis dalyvavo ir sutikęs su daugybės valstybių atstovais ir visiems jiems kelęs Lietuvos reikalą. Prisiminė prel. Urbą, Šv. Jurgio parapijos kleboną Chicagoje. Buvusi pirmoji vaikų komunią ir viskas vykę angliskai. Viena senutė moteris stovėjusi ir verkusi. Prel. Urbą užklauses ją, kas yra? Ji atsakiusi, jog čia lietuvių parapija, o viskas vyko tik angliskai. Nuo to laiko toje parapijoje vėl atgijusi lietuvių kalba. Kai vienas žydas buvo užklaustas, ar jis buvęs nuvažiuavęs į Izraelį, jis atsakė, nebuvau ir nevažiuosiu.

Jeigu jie mane paklaus, ką aš padariau Izraeliui? Tad ir mes lietuviai pasistatykim klausimą, ką aš padariau Lietuvai? Ir daug kitų gražių pavyzdžių prelegentas suminėjo, net iš Sibiro kankinių ir net krauju rašytus posakius. Labai pabrėžė, kokios vienybės mums reikia savo tarpe.

Prelegento kun. dr. Prunskio kalba visiems padarė labai gilių įspūdį. Buvo priimta rezolucija, kuri bus pasiūstyta prezidentui Reaganui, senatoriams, kongresmanams ir kitiems pareigūnams. Onos ir Gedimino Ivaškų šokėjai pašoko tris tautinius šokius. Tai buvo labai gražus ir gražiai prarastas minėjimas, o svarbiausia, kad šia proga einame į amerikiečius.

RENGINIAI
Vasario 26 d. 2:30 val. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos patalpose LMF Bostono klubo susirinkimas. Prelegentė Elena Juciūtė. Kovo 6 d. Vyciai mini šv. Kazimiero šventę. 10:15 val. ryte Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone šv. Mišios, o po Mišių bendri pusryčiai salėje. Vyčiai kviečia visus.

Kovo 12 d. Minkų radijo valandos 49 metų sukakties koncertas ir šokiai.
Kovo 27 d. tuojau po 10 val. Mišių salėje po bažnyčia bus meninė programa. Bus atliekama Jeronimo Kačinskio lietuviška suita, Mozarto ir Beethoveno kūriniai. Atlikęs Berklee muzikos kolegijos profesorių pučiamųjų trio ir kiti Bostone koncertuojantieji styginiai instrumentalistai. Įėjimas auka išlaidoms dengti. Po koncerto vyks vaišės.
Balandžio 10 d. Laisvės Varpo pavasarinis renginys.
Balandžio 17 d. Šv. Petro parapijos sueiga - reunion.
Balandžio 24 d. "Aušros" 100 metų sukakties minėjimas.
Gegužės 1 d. komp. Julius Gaidelis operos "Mindaugas" pristatymas.

BUS PRISIMINTAS SMUKININKAS IZIDORIUS VASILIŪNAS
Vasario 27 d. 4 val. p. p. Cambridge Public Library (Heritage) 66 - 6th Street, Cambridge, Mass. rengia mūsų mielo muziką a. Izidoriaus Vasyliūno, kuris gyveno muzikai ir rūpinosi lietuvių kompozitorių kūriniais, paminėjimą. Kalbės kun. V. Valakavičius ir kit. Visi kviečiami atsilankyti ir prisiminti neseniai staiga mirus, mielą Izidorių Vasyliūną.

Aukos Tautos Fondui
A. a. Laimos Marijos Bobelytės Jasaitienės atminimui šermerių metu suaukota iš visi 1, 115 dolerių.

Bolševikų nužudyti šauliai
Juozas Prunskis

Šioje knygoje aprašyta apie 400 šaulių, kuriuos nužudė bolševikai. Daug nuotraukų. Išleido Lietuvių šaulių sąga tremtyje centro valdyba 1982 m. Viršelį ir aplanką piešė dail. Jonas Tričys. Spausdino "Draugo" spaustuve. Kaina su persiuntimu \$6.00.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 West 63rd St. Chicago, IL 60629

MOSŲ KOLONIJOSE

Worcester, Mass.

MINĖJOM VASARIO 16-tą

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 65 metų sukakties minėjimas, rengtas Worcesterio Lietuvių organizacijų tarybos, buvo pradėtas vasario 11 d. radijo bangomis per lietuvių valandą iš stoties WICN, kuriai vadovauja inž. E. Meilus, jr. Vasario 16-tai skirtoje programoje anglų kalba kalbėjo Massachusetts valstijos seimo atstovas W. Glodis.

Vasario 13 d. įvyko pagrindinis minėjimas, pradėtas 7 val. ryto šv. Mišiomis Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Šv. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė klebonas kun. A. Volungis.

10 val. ryto šv. Mišias už Lietuvą, kenčiančius bei žuvusius lietuvius Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje aukojo kelb. kun. A. Micinūnas, MIC. Jis pasakė ir atitinkamą pamokslą. Giedojų parapijos vyrų choras, vadovaujamas muziko J. Snarskio, vargonuojant O. Keršytei. Atvyko ir mūsų valstijos senatorius D. Foley, kongresmanas J. Early, valstijos atstovas W. Glodis, buvęs miesto burmistras T. Early. Su vėliavomis dalyvavo Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa, „Nevėžio“ tunto skautai, Moterų sąjungos 5-ta kuopa, lietuvių organizacijų pirmininkai ir abiejų parapijų lietuviai. Po Mišių Lietuvos vyčių 26 kuopa salėje po bažnyčia visiems paruošė kavutę.

Maironio Parke vyko tolimesnis Vasario 16 minėjimas. Pradėjo organizacijų tarybos pirm. P. Molis, lietuvių ir anglų kalbomis pasveikindamas visus susirinkusius. Trumpame žody priminė, kad turime dirbti, ir nors vieną kartą metuose ateiti į minėjimą, nežirint kokios būtų sąlygos. Pailsėsime, kai tėvynė bus laisva.

Šauliai įnešė JAV ir Lietuvos vėliavas. Sugiedoti himnai. Invokaciją sukalbėjo Šv. Kazimiero parapijos kleb. kun. A. Micinūnas, MIC. Tolimesnei programai vadovavo R. Jakubauskas. Pristatė savanorius kūrėjus: K.

JUOZAS NAKUTAVIČIUS
su Dana Summers-Striugaitė ir orkestras "LIETUVA"
Radijo valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

LIETUVOS ATSIMINIMAI
Radijo valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

LIETUVOS ATSIMINIMAI
Radijo valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

LITHUANIAN EASTER EGGS
ANTANAS TAMOSAITIS
Tai Antano Tamošaičio didžiulė motyvas anglų kalba, gausiai iliustruota lietuviškais tautiniais motyvais margučiu pavyzdžiais. Išleido Lithuanian Folk Art Institute, Toronto, Kanada 1982 m. Knyga kietais viršeliais meniškai išleista, graži dovana bent kokiomis progomis.
Kaina su persiuntimu \$24.25

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Atdara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.
Tel. — 476-2206

Kriauciūną ir K. Prapuolėnį. Susikaupimo minute pagerbti visi žuvusieji už Lietuvos laisvę. Programos vedėjas išvardino garbės stalo svečius: Lietuvių Piliiečių klubo pirm. A. Vieraitis su žmona, valstijos seimo atstovas W. Glodis, buvęs miesto burmistras T. Early su žmona, Lietuvių labd. draugijos pirm. K. Adomavičius su žmona, inž. V. Izbičkas, klebonas kun. A. Micinūnas, MIC., Tarybos pirm. P. Molis su žmona. Minėjimas dalyvavo kun. A. Yankauskas ir kiti organizacijų pirmininkai bei Worcesterio lietuviai. Pirmasis kalbėjo miesto valdžios atstovas, geras lietuvių bičiulis T. Early. Perdavė negalėjusios dalyvauti miesto burmistrės sveikinimus. Priminė, kad visą savaitę prie miesto rotušės plėvėsuos Lietuvos vėliava. Jis, būdamas miesto burmistru, šią privilegiją lietuviams išrūpino. Pasiūlydama gražiu lietuvių įnašu ir darbu į Worcesterio miesto gyvenimą ir nenuilstamam siekimui Lietuvai laisvės. Ragino ir toliau dirbti, o laisvės rytas Lietuvai tikrai ateis.

Lietuvių kalba pagrindinis kalbėtojas inž. V. Izbičkas. Anglų kalba kalbėjo valstijos seimo atstovas W. Glodis. Programos vedėjas R. Jakubauskas perskaitė valstijos gubernatoriaus M. Dukakis prisiūstą sveikinimą. Rezolucija vienbalsiai priimta, bus pasiūstyta prezidentui R. Reagan, valstybės departamento sekr. G. Shultz, Jungtinių Tautų ambasadoriui, kitiems valdžios pareigūnams ir konsulams.

Meninę programą dalį atliko Šv. Kazimiero parapijos vyrų choras, vadovaujamas muz. J. Snarskio, akompanuojant šios parapijos vargonininkai O. Keršytei. Choras dainavo labai gražiai šventei pritaikytas dainas, ir jų tarpa įjungė „America Beautiful“.

Aukas rinko B. Naras ir J. Tamašauskas. Talkino skautai J. Statkus ir J. Miliauskas, jr. Aukos, aukotojų pageidavimu, skiriamos Vlikui, Lietuvių Bendruomenei ir Altui. Surink-

ta daugiau 2,500 dol. Didžiausią auką įteikė Lietuvių Labdaros dr. ja — 500 dol. Tarybos pirm. P. Molis padėjo visiems prisidėjusiems prie Vasario 16-tos minėjimo, ypač aukotojams. Minėjimas baigtas giesme „Marija, Marija“.

Po minėjimo — vaišės. Paruošė Maironio Parko šeimininkė E. Gorodeckienė su savo personalu.

Brooklyn, N. Y.
DAIL. Č. JANUŠO PARODA
Praeitais metais dailininkui Česlovui Janušui suėjo 75 metai amžiaus. Šia proga New Yorke iš įvairių organizacijų buvo sudarytas komitetas suruošti jam pagerbimą ir jo darbų parodą. bet susidarė įvairnių kliūtys, o paskui mirė vienas komiteto narys — Juozas Audėnas, ir jo pagerbimas bei darbų paroda buvo nukelta į šiuos metus.

Dailininkas Č. Janušas yra vienas iš tų, kuriam likimas uždėjo sunkią gyvenimo našta. Jis anksti neteko motinos. Mokėmės drauge vienoj klaseje Palangos vidurinėje mokykloje. Jis labai mėgo vandens sportą ir skautų ruošiamose vandens sporto šventėse Palangoje plaukimo ir šokimo iš aukščio į jūrą visada laimėdavo pirmas vietas. Vėliau mokydamosis Kauno meno mokykloje, vargingai gyvenimo „Ziburelio“ bendrabutyje. 1931 m. Janušas baigė meno mokyklą.

Lietuvių mokytojų įvairiose mokyklose ir sėkmingai dalyvavo meno parodose. Tapyboje jo mėgiamiausios temos buvo jūra, kopos, žvejai. Atvykęs į šį kraštą, yra laimėjęs 9 premijas, tačiau jo asmeninis gyvenimas vyksta labai sunkiai. Yra pergyvenęs 9 širdies atakas, o dešimtą kartą — prieš 2 metus atvirą širdies operaciją. Tačiau Janušas be tapybos, kaip žuvęs be vandens, nenurimsta ir nepasiduoda.

Kovo 19 — 20 d. Brooklyne, Kultūros Židiny, bus galima matyti jo naujausius kūrinius. S. Paulauskas

LIETUVOS ATSIMINIMAI
Radijo valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

LIETUVOS ATSIMINIMAI
Radijo valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

LIETUVOS ATSIMINIMAI
Radijo valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

ta daugiau 2,500 dol. Didžiausią auką įteikė Lietuvių Labdaros dr. ja — 500 dol. Tarybos pirm. P. Molis padėjo visiems prisidėjusiems prie Vasario 16-tos minėjimo, ypač aukotojams. Minėjimas baigtas giesme „Marija, Marija“.

Po minėjimo — vaišės. Paruošė Maironio Parko šeimininkė E. Gorodeckienė su savo personalu.

Brooklyn, N. Y.
DAIL. Č. JANUŠO PARODA
Praeitais metais dailininkui Česlovui Janušui suėjo 75 metai amžiaus. Šia proga New Yorke iš įvairių organizacijų buvo sudarytas komitetas suruošti jam pagerbimą ir jo darbų parodą. bet susidarė įvairnių kliūtys, o paskui mirė vienas komiteto narys — Juozas Audėnas, ir jo pagerbimas bei darbų paroda buvo nukelta į šiuos metus.

Dailininkas Č. Janušas yra vienas iš tų, kuriam likimas uždėjo sunkią gyvenimo našta. Jis anksti neteko motinos. Mokėmės drauge vienoj klaseje Palangos vidurinėje mokykloje. Jis labai mėgo vandens sportą ir skautų ruošiamose vandens sporto šventėse Palangoje plaukimo ir šokimo iš aukščio į jūrą visada laimėdavo pirmas vietas. Vėliau mokydamosis Kauno meno mokykloje, vargingai gyvenimo „Ziburelio“ bendrabutyje. 1931 m. Janušas baigė meno mokyklą.

Lietuvių mokytojų įvairiose mokyklose ir sėkmingai dalyvavo meno parodose. Tapyboje jo mėgiamiausios temos buvo jūra, kopos, žvejai. Atvykęs į šį kraštą, yra laimėjęs 9 premijas, tačiau jo asmeninis gyvenimas vyksta labai sunkiai. Yra pergyvenęs 9 širdies atakas, o dešimtą kartą — prieš 2 metus atvirą širdies operaciją. Tačiau Janušas be tapybos, kaip žuvęs be vandens, nenurimsta ir nepasiduoda.

Kovo 19 — 20 d. Brooklyne, Kultūros Židiny, bus galima matyti jo naujausius kūrinius. S. Paulauskas

LIETUVOS ATSIMINIMAI
Radijo valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

LIETUVOS ATSIMINIMAI
Radijo valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

LIETUVOS ATSIMINIMAI
Radijo valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

LIETUVOS ATSIMINIMAI
Radijo valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

LIETUVOS ATSIMINIMAI
Radijo valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

LIETUVOS ATSIMINIMAI
Radijo valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

LIETUVOS ATSIMINIMAI
Radijo valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

CLASSIFIED ADS

PARDAVIMUI

Skubiai parduodami valgomųjų kambario baldai. Skambinti tarp 9 val. ryto ir 12 val. tel. — 523-8158.

MISCELLANEOUS

Lietuvis vandentiekininkas turintis 30 metų patyrimo

ELEKTRINIAIS ĮRANKIAIS

išvalo namo kanalizaciją, virtuvės sūkų, vonių ir tualetų vandentiekio vamzdžius. Skambinkite (angliškai)

TEL. — 757-6032

palikite savo telef. numerį.

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALŲ

Vidinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Bizieriai jas puikiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į „Draugo“ administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

VALOME KILMUS IR BALDUS

Plaukame ir vaškuojame visų rūšių grindis.

BUBNYS

Tel. — RE 7-5168

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Telef. GA 4-8654

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS

Tel. 636-2960

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ Įkvietimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir atitokie blankai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue

Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5990

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.

Primate MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

REAL ESTATE

NEW LENOX RAJONE parduodami vieno akro sklypai rezidencijoms statyti. Gera apylinkė, nauja vietovė, prastos gatvės. Skamb. (angliškai) tel. 469-8282.

Mūrinis — 2 po 5 kamb. (po 2 mieg.) Centralinis šildymas — atskirai kiekv. butui. 2 maš. garažas. Alumin. langai. Svarus. \$62,000. 72-ra ir Wash. tenaw.

5 ir 4 kamb. Brighton Parke. Arti mokyklos. Mažas įmokėjimas. Savininko paskola.

SMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd Street

Tel. 436-7878

PATARNAVIMAS

Pietų Chicagoje

Interesuoti parduoti ar pirkti, apdrausti bei išnuomoti nuosavybę ar butus prašau kreiptis į mūsų įstaigą. Mes mielai jums patarnausime. Mūsų įstaiga priklauso "M.L.S." — Multiple Listing Service. Turime kompiuterį, aptarnaujant pietvakarių Chicago ir priemiestius.

BUDRAITIS REALTY

6000 S. Pulaski Road

TEL. — 767-0000

BUTŲ NUOMAVIDMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVIČIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2238

DEMESIO!

BALYS SRUOGA

Giesmė apie Gediminą

Gražiajam jaunimeliui

Pirmoji Balio Srugos "Giesmė apie Gediminą" išėjo 1938 m. Kaune, kurią išleido "Sakalo" leidykla su Švietimo Ministerijos knygų tikrinimo komisijos aprobuojimu. Šis leidinys perspaudintas iš 1938 m. leidinio su V. M. Dobožinsko iliustracijomis. Spaudė

MIAMI, FLA.

A. A. JANINA
NARUTAVICIENĖ -
PAKŠTIENĖ

A. a. Janina Pakštienė-Narūnė

Gal tik prieš savaitę ar porą teko išgirsti Narūnės rūpestį, kokia bus išrinkta Lietuvių rašytojų draugijos valdyba, o pirmadienį, vasario 7 d., su kitais reikalais sustojus Wertelkų bute, iš Narūnės dukters Danutės Wertelkienės teko išgirsti liūdną žinią. Paskutinį savaitgalį Narūnė buvo nuvežta į ligoninę sustabdyti bėgantį kraują iš jos nosies. Sekmadienį kraujo bėgimas buvo sustabdytas, ji gerai jautėsi, daug kam skambino telefonu įvairiais reikalais ir dar pasiūlyko ten sustiprėti. Pirmadienio rytą ligoninėje ji gavo širdies priepuolį, buvo patalpinta ypatingos priežiūros skyriuje ir dideliuose skausmuose baigė žemiškąją kelionę vasario 7 d. 8:15 val. vakare.

Paskutinėje J. Narūnės išleistoje knygoje — "Pirminės Akademikės", jos trumpame gyvenimo ir darbų aprašyme randame, kad ji gimė 1895 m. gegužės 17 d., Panevėžyje, tat už 3 mėnesių jau būtuose šventę jos 88 gimtadienį.

Vasario 9 d. a. a. Janinos Markevičiūtės - Narutavičienės-Pakštienės-Narūnės kūnas buvo pašarvotas Van-Orsdel laidojimo namuose, Miami, Fla. Laidotuvėmis rūpinosi jos dukterė Danutė ir žentas Karolis Wertelkai ir jų dukterė Rūtelė Pietrytinio Floridos pakraščio šaulių kuopa "Aušra" vadovavo su velionės atsisveikinimui, nes ji visą savo ilgą amžių priklausė ir dar tebesirūpino įvairiais šaulių reikalais. Kuopos pirmininkui Mykolui Vitkui vadovaujant buvo inėsta ir pastatyta prie velionės karsto šaulių kuopos vėliava, o su Lietuvos tautine vėliava buvo apdengtas karstas. Kun. dr. V. Andriūškai su gausiai susirinkusiais dalyviais sukalbėjus rožinio vieną dalį ir Viešpaties Angelo maldas, pirmininkas M. Vitkus pradėjo atsisveikinimo kalbas, primindamas, kad šiomis dienomis vis daugiau ir daugiau tenka atsisveikinti su žymiais lietuviais veikėjais, o šiandien stovime prie karsto žymios Lietuvos moters poetės, rašytojos, žurnalistės ir visą gyvenimą besirūpinusia lietuvių bėsi išlaikymo reikalais. Pakviesta šaulių kuopos vardu atsisveikinti Kunigunda Kodatienė savo gražią kalbą pradėjo žodžiais: "Lietuva, mano saulė šviesi, visuomet, kur bebūčiau, su manim tu esi", tai žodžiai J. Narūnės, rasti ant jos rašomojo stalo. Šių žodžių prasme buvo pagrįstas visas Narūnės gyvenimas ir darbai. Apie jos patriotiškumą kalba visi jos raštai ir ypač gražūs, patriotiški eilėraščiai, taip pat rasti ant jos rašomojo stalo ir dar niekur nespausdinti.

Kaip nuoširdi patriotė, taip pat J. Narūnė buvo giliai tikinti katalikė, ką irgi liudija jos palikti, dar nespausdinti religiniai eilėraščiai. Kai

popiežiaus buvo paskelbti paskutinieji šventieji metai, ji sukūrė tokį gražų patriotinį ir religinį eilėraščių, kurį galėtume vadinti ir malda.

Kunigunda Kodatienė pareiškusi gilią užuojautą dukteriai Danutei ir visai šeimai, perskaitė šį velionės eilėraščių "Aušros Vartų"...

Miami Lietuvių Amerikos piliečių klubo vardu atsisveikino klubo direktorių tarybos pirmininkas Paulius Leonas, prisimindamas, kaip velionė labai mėgo savo klubą, rūpinosi jo reikalais, platindavo jame savo ir kitų knygas, redagavo ir rašydavo į klubo leidžiamus laikraščius. Pareiškęs velionės šeimos nariams užuojautą pabrėžė, kad velionė savo raštais ir knygomis pasistatė už granitą tvirtą paminklą.

Žurnalistą Vytautą Semašką pirm. M. Vitkus pakvietė atsisveikinti spaudos darbuotojų vardu. Jis kalbėjo: "Ši vakarą, atsisveikindami su Narūne, prisimename ją ne tik kaip žmogų, mūsų lietuviškosios kolonijos narį, bet ir kaip kultūrininkę — rašytoją. Atrodo, dar taip neseniai teko minėti jos parašytas knygas mūsų svetainėje ir lietuviškoje spaudoje, o šiandieną, jai iškeliauvus anapus, jos paliktas rašytas žodis tampa neužmirštam paminklu. Rašytojos įsijautimas ir gamta, nostalgiskas žvilgsnis į praeitį, jos nuoširdus kitų įvertinimas, visuomet atsispindi Narūnei savitu žmogaus idealizmu, dekingumu, atleidimu ir pateisinimu". Toliau kalbėtojas pacitavo iš Narūnės raštu kelius sakinius savo teigimams paremti ir, pareiškęs užuojautą dukteriai Danutei ir šeimai, baigė publicisto A. Kalniaus žodžiais: "....greitai užgesa degtuko ar balanos šviesa, užgesa ugnis degančių miestų ir girių, tik neužgesa šviesuoliai, sužibę dvasine liepsna. Jūs galite ją plakti žalmedžio šakomis, galite nugrumzdinti vandens gelmen — ji vistiek nepaliaujamai švies kiekvienam, kuris tik ją išvys..."

Kun. P. Gedgaudas, OFM, iš Brooklyno, N.Y., pareiškė gilią užuojautą Narūnės dukteriai Danutei ir jos šeimai poetė kun. Leonardo Andrekaus ir visų pranciškonų kunigų vardu, nes, Narūnei leidžiant savo knygas, tekdavo su jais susitikti, bendradarbiauti.

Poeto dr. Alfonso Šešplaukio-Tyruolio artimo Narūnės

Europos vyrų rankinio taurės rungtynės vokiečių Grosswallstadto komanda žaidė Minske prieš vietos kariškius. Pralaimėta 16 : 26, tačiau tik po kelių dienų paaiškėjo šios pasekmės priežastys. Vokiečiai, vėly vakarą pasiekę Maskvą, negalėjo skristi į Minską, kadangi lėktuvai buvo pilnai užpildyti. Be vakarienių, apnakvydinti viešbutyje ir jau pusę šešių ryto be pusryčių nuskraidinti į Gudijos sostinę. Prašymas truputį pasitreniruoti salėje buvo neigiamas, kadangi salė buvo užimta kariškių. Ir taip, be pusryčių ir pietų (užmirštant vakarienių!) vokiečiai turėjo stoti į kovą su minskiečiais. Pilnai suprantama — pralaimėjimas.

Dar įdomesnė "istorija" papasakojo šio klubo komandos "sirgaliai", skrisdami į rungtynes kitu lėktuvu. Pasiekę Maskvą jie turėjo palaukti tik keletą minučių tolimesniam skrydžiui į Gudijos sostinę. Manding, tos minutės virto valandom! Dalis turistų pradėjo verkėti (silpnoji lytis), kiti iš to pykčio stipriai susikirto su muitininkais. Staiga, skrydžių lentoje pasirodė 2 val. 10 min. lėktuvas į Minską. "Šaukštai po pietų", kadangi rungtynės vyko 4 val. p. p. Visi turistai nuvežami į viešbutį. Čia Inturisto atstovas ramina įkautusius vokiečius. Girdi Minske sniego pūga ir lėktuvai negali nusileisti. Tačiau iš viešbučio langų matomas mėlynas dangus...

Vokiškos televizijos sporto programoje du šios 150 turistinės grupės atstovai pareiškė, kad jie niekuomet į Rusiją daugiau nevažiuos, patardami ir ateityje kitiems jokių turistinių kelionių į Sov. Sąjungą nerengti.

Tai jau ne pirmas kartas, kad vokiečiai gerokai "apmaudomi" Inturisto. Anksyva rudenį panašiai atsitiko su Kai-serlautern futbolo komanda

bendradarbio, vardu Juozas Gruzdas pareiškė nuoširdžiausią užuojautą Narūnės dukteriai Danutei ir jos šeimai. Iš pasikalbėjimo su Narūne patirta, kad dar ne visi jos literatūriniai darbai atspausdinti. Ji labai besirūpinama jaunųjų, ypač tik pradedančių skaityti literatūrą, yra raginusi poetą B. Brazdžionį — Vytę Nemunėlį parašyti daugiau tokių knygelių, kaip "Meškiukas Rudnosiu-kas". J. Narūnė yra paruošusi dvi knygutes jauniems skaitytojams — "Gėlių darželį" ir "Kalendorėlį", kurie laukia leidėjų. Be to, Narūnės literatūriniam palikimui dar yra didelis pluoštas religiniais ir patriotiškais temomis eilėraščių. Visa tai yra dukters Danutės Wertelkienės žinioje.

Vasario 10 d., 9:30 val. iš ryto kun. dr. V. Adriūška Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje atnašavo gedulingas šv. Mišias už a. a. J. Narūnės-Pakštienės sielą, pasakė gražų pamokslą apie mirtį ir iškėlė didelius a. a. Narūnės nuopelnus lietuvių bei. Grabnešiais buvo šaulių "Aušros" kuopos nariai.

J. G.

Rostove, o lapkričio mėn. pa-baigoje visą parą išlauku-siems Leningrado aerodrome turistams iš Diusseldorfo.

Koks rojus būtų čia gyvenimas, jeigu kiekvienas ir visi sa-ve užmiršę stengtumės vieni kitus mylėti: pirmiausia tą meilę auklėdami širdyje, pas-kui ją išreikšti žodžiais ir dar-bais.

Kazimiera Kaupaitė

P A D Ė K A

A. † A.
BRONIUS STEIKŪNAS

Mirė 1983 m. sausio 5 d. Miami Heart Institute. Palaidotas sausio 8 d. Šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje.

Nuoširdžiai dėkoju kun. V. Andriūškai jį lankiusiam ligoninėje ir atlaikiusiam šv. Mišias už velionį; kan. V. Zakaruskui už maldas koplyčioje, gedulingas šv. Mišias Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje ir apeigas kapinėse.

Širdingas ačiū karsto nešėjams ir visiems gausiai lankiusiems velionį koplyčioje ir palydėjusiems į kapus.

Ypatinga padėka priklauso miemiečiams: Miami Lietuvių klubo vadovybei ir nariams, Aušros šaulių kuopos vadovybei ir nariams, gausiai atsilankiusiems Walsh & Wood koplyčioje, J. Gruzdui, G. Kodatieniui, A. Liaugminui tarusiams gerą žodį apie velionį. Giliausia mano padėka J. Žebrauskui sukalbėjusiam maldas.

Begaliniai dėkoju visiems, pareiškusiems man užuojautą telegramomis, telefonu, žodžiu ir spaudoje, aukojusiems šv. Mišioms, už užrašytas šv. Mišias, nuolatines šv. Mišias ir aukas Lietuvių Tautos Fondui.

Nepaprastai dėkoju P. Leonui padėjusiam sutvarkyti pomirtinius legalius reikalavimus, J. J. Lieponiams ir P. A. Tuskeniams, globojusiems mane skaudžiausios mano gyvenime nelaimės metu.

Iš širdies gilumos ačiū A. Sobieskienei, E. Petrikieniui ir S. A. Petravičiams už nesibaigiančią pagalbą ir paguodą. Tegloboja Jus visus Geras Dievas.

Žmona MARIJA

A. † A. BRONIUI KLIOREI
mirus, jo žmonai Antonijai, dukteriai
Ramutei, sūnui Arvydui su šeimomis
reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

ANELE IR PETRAS POVILAIČIAI

A. † A.
Mišk. inž. VINCUI ŽEMAIČIUI

mirus, jo sūnams kun. KESTUTIŲ ir ekonomistą ALGIR-DAŲ su ŠEIMA ir kitus GIMNES bei ARTIMUOSIUS nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

ADOMAS VILIUŠIS
JONAS JOKUBKA
NATALIJA IR STASYS RAUCKINAI
PETRAS SPETYLA

Lietuvių Istorijos draugijos nariui ir revizijos komisijos pirmininkui

A. † A.
VINCUI ŽEMAIČIUI mirus,

sūnams kun. KESTUČIUI ir LID nariui ALGIR-DUI su ŠEIMA bei GIMNĖMS reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS
VALDYBA IR NARIAI

A. † A.
Mišk. inž. VINCUI ŽEMAIČIUI

mirus, sūnams KUN. KESTUČIUI, ALGIRDUI su ŠEIMA ir ARTIMIESIEMS reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

KAZYS PABEDINSKAS
IRENA IR JONAS PABEDINSKAI
BIRUTĖ IR LEONAS PABEDINSKAI

Mylimai motinai

A. † A.
GRASILDAI REPEIKIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo dukroms BRO-NEI KREMĖRIENEI, EMILIJAI VALANČIENEI ir jų SEIMOMS.

ELENA IR ANTANAS RAŠYTINIAI

P A D Ė K A

Šių metų sausio 26-tą dieną Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje amžinam poilsiui atsigulė sausio 23 d. staigiai mirusi

A. † A.
Sofija Balčiūnaitė-
Toliušienė

Nuoširdi mūsų šeimos padėka visiems, kurie velionę prisiminė, atsiųsdami gėlių ir vainikų, užprašydami šv. Mišias, aukodami organizacijoms; ačiū visiems už išreiktas užuojautas žodžiu ir raštu, už atsilankymą koplyčioje, dalyvavimą šv. Mišiose ir palydėjimą į amžinojo poilsio vietą.

Širdingas ačiū kunigams V. Mikolaičiui, J. Juozapaičiui ir J. Velučiuui už maldas koplyčioje, šv. Mišių auką bei apeigas kapinėse; ačiū mielai solistei B. Berzanskienei už giesmes pamaldų metu. Ypatinga padėka mūsų buvusiam kapelionui kun. J. Velučiuui už paguodos ir nuraminimo žodžius.

Visuomet prisiminsime p. E. Kielienę, p. M. Tumienę, M. Marcinkienę ir p. E. Vengianską, kurie Lietuvos Dukterų, Moterų Federacijos, DLK Birutės draugijos ir Ramovės vardu pravedė jautrų atsisveikinimą koplyčioje; padėka p. O. Bakaitieniui už rožinio pravedimą.

Dėkojame laidotuvių direktoriui D. Petkui ir jo talkininkams, labai rūpestingai patarnavusiems šio skausmo dienomis. Padėka ir pagarba visiems, kurie dalinosi mūsų skausmu ir liūdesiu. Tegu Aukščiausias jums atlygina.

Nuliūdę dukterys ir sūnūs su šeimomis

A. † A.
JUTAI TALLAT-KELPSIENEI
po ilgos ir sunkios ligos mirus, skausmo
valandoje vyrui Tadui, dukrai Vitai su
šeima ir visiems artimiesiems gilią užuo-
jautą reiškia

DR. F., DR. EDUARDAS,
ANASTAZIJA IR ERNA - DANUTE
TALLAT - KELPSAI

E U D E I K I S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

P E T K U S
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS NARIAI

STEPONAS C. LACK (Lackawicz) ir SŪNUS
2424 W. 60th STREET
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Ill. Tel. REpublic 7-1213
Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 80th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

Skaitykite ir platinkite dienr. "Draugą".

LIETUVIŲ FONDO FEDERALINIS KREDITO KOOPERATYVAS
AKTYVAI \$3,300,000

KASOS VALANDOS:

2-22-83 MOKA UŽ:

MARQUETTE PARKE
2422 W. 67th St. Treč. 12-6
Chicago, IL 60629 Šešt. 10-12
Tel. 737-2110

CICERO
1445 So. 50th Ave. Kėtv. 3-6
Cicero, IL 60650 Šešt. 10-12
Tel. 656-2201

BURR RIDGE (Prie Lemonto)
475 Frontage Rd. Kėtv. 1-6
Burr Ridge, IL
Tel. 887-0757

Einamąją Sąskaitą 8%
90 Dienų Certifikatus (min. \$2,500) 8.3%
Venerių Metų Certifikatus (min. \$1,000) . 9%
Trejų Metų Certifikatus (min. \$2,500) 10%
Šešių Mėnesių Certifikatus (min. \$2,500) 8.9%
* Procentai keičiasi kas savaitę.
IRA — pasirinkimas: 90 dienų, Venerių
Metų ir Trejų Metų.

PASKOLOS:

Asmeninės ..... nuo 12.5%
Namų (Mortgages) ..... nuo 12.5%
* Visos sąskaitos apdraustos iki \$100,000.

APLINK MUS

× "Draugo" atkarpoje šiaudien baigiamas dr. Konstancijos Paprockaitės - Simaitienės epizodą "Moteris su baltu chalatu". Rytų pradėsimė trumpą novelę Kotrynos Grigaitytės "Kaip saulės nusileidimas".

× Dr. Petras Žlioba, Chicago, Ill., šiaudieną išvyko į Tarptautinį medicinį seminarą Fort Lauderdale, Fla. Grįš į darbą kovo 14 d. Kartu išvyko žmona Laima ir dukra Daina. Dr. P. Žlioba, prieš išvykdamas, apylankė "Draugą" ir įsigijo bilietus į "Draugo" premijuoto romano įteikimo iškilmes — koncertą, kuris bus kovo 19 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje.

× Anatolijaus Kairio šių metų "Draugo" premiją gavęs romanas "Keliuonė į Vilnių" jau spausdinamas ir greitai laiku pasirodys knygų rinkoje. Premijos įteikimo iškilmes bus kovo 19 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje, kur koncertuos žymūs solistai — Metropolitan operos solistė Maralin Niska ir sol. Algis Grigas. Jau dabar galima įsigyti bilietus Vaznelių krautuvėje Marquette Parke.

× Eduardas Meilus, Jr., lietuviškos radijo valandėlės vedėjas Worcester, Mass., buvo atvykęs į Chicago ir sekmadienį, vasario 20 d., skautų Vasario 16-tosios minėjime skaitė paskaitą. Jis yra paskautininkas filiteris, brolijos skautų vyčių reikalų valovas, priklauso taip pat JAV LB Visuomeninių reikalų tarybai ir uoliai dirba kituose lietuviškuose darbuose. Savo sužadėtinės dail. Teresės Gaidelytės, gyv. Chicagoje, lydimas, E. Meilus aplankė "Draugo" redakciją, painformavo apie skautų ir bendrą lietuvišką veiklą rytiniam Amerikos pakraštį ir rūpėdusis jubiliejinę Skautų sąjungos stovyklą. Vasario 21 d. vakare jis išskrido atgal į Worcesterį.

× I "Draugo" premijuoto romano premijos įteikimo iškilmes ir koncertą bilietus jau galima įsigyti Vaznelių Gifts International parduotuvėje, 2501 W. 71st St., Chicago, Ill. Tel. 471-1424. Bilietų kainos: 12, 10, 6, 5 ir 4 dol. Koncerto programą atliks New York Metropolitan operos solistė M. Niska ir sol. baritonas Algis Grigas. Akompanuoja muz. A. Vasaitis. Koncertas bus kovo mėn. 19 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje, Chicagoje. (Pr.)

× "Draugo" administracijos organizuojama 18 dienų kelionė į Šv. Žemę, Egiptą ir Graikiją. Išvykstame balandžio 21 d. Suinteresuoti prašomi skubiai registruotis iki kovo 10 d. American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, IL 60643. Telef. 312-238-9787. "Draugo" vardu kaip palydovas vyksta kun. Jonas Duoba. (pr.)

× "Lithuanian Easter Eggs", Antano Tamošaičio didžiulė knyga anglų kalba, išleista Kanadoje, gausiai iliustruota lietuviškais tautiniais motyvais margučių pavyzdžiais. Knyga kietais viršeliais, gražiai išleista. Gaunama ir "Draugo" administracijoje. (pr.)

× Šiuo pranešu visuomenei, kad nuo rugsėjo mėn. 1982 m. Algis Jasaitis pas mane daugiau nebedirba ir daugiau nieko bendro nebūsi su mano stogų dengimo kompanija. Arvydas Kiela, 6557 S. Talman Ave., Chicago, Ill. Tel. 737-1717. (sk.)

× Šokių orkestras ieško dainininkės. Skambint po 6 val. vakaro tel. 865-1456. (sk.)

× Amerikos televizijos 7 kanalas "Good Morning, America" dalyje, vasario 22 d. ryte davė vaizdinį reportažą iš Vilniaus, kurį perdavė specialus korespondentas Bob Zelnick. Pranešime pavaizduojama Vilniaus civilinės metrikacijos aktas, sekant religines apeigas, taip pat duodama vaizdų iš Vilniaus. Korespondentas sako, kad Lenkijoje ir ok. Lietuvoje žiemos nuotaikos negreitai baigsis. Kalbama ir apie didėjantį religinį persekiojimą.

× Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo minėjimas, kurį Jaunimo centre praejusį sekmadienį ruošė LB Vidurio Vakarų apygarda, sutraukė pilną salę dalyvių. Minėjimas praėjo Vasario 16 d. nuotaika. Po pirm. K. Laukaičio atidarymo žodžio buvo įneštos Amerikos ir Lietuvos vėliavos, sugiedoti himnai, perskaitytas Lietuvos Nepriklausomybės Aktas, pagerbti savanoriai-kūrėjai. Akademinė daly paskaitą skaitė dr. P. Kisielis ir A. Eiva. Lemonto apylankė tautinių šokių vienetas "Spindulys" ir Lietuvių Operos jaunimo choras atliko šokių ir dainų programą.

× Ingrida Blekytė vaidina Antigone Sofoklio tragedijoje "Antigone", kurią šiuo metu stato University of Chicago Court Theatre (5535 S. Ellis, tel. 753-4472). Premjera vyks ketvirtadienį, vasario 24 d., 8 val. vak. Spektakliai tęsis iki kovo 20 dienos, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 8 val. v. ir sekmadieniais 2:30 val. p. p. bei 7:30 val. vak.

× Spaudos balius, rengiamas Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdybos, bus spalio 1 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Baliaus metu bus ir ši karta įteiktos jauniesiems spaudos bendradarbiams Daužvardžio fondo premijos. Kitos organizacijos prašomos tą dieną savo renginių nerengti, bet dalyvauti spaudos baliuje.

× Pažinkime Vilką. Ketvirta vakaronė tikslu supažindinti jaunimą ir visą visuomenę su Vilku ir jį sudarančiomis organizacijomis įvyks š. m. vasario 25 d. 7:30 val. vakaro Jaunimo centro kavinėje. Šioje vakaronėje bus paskaita apie Vilko tarybą, jos sudėtį bei paskirtį ir taipgi bus pristatytos trys Vilką sudarančios grupės, būtent: Lietuvos Socialdemokratų Partija, Lietuvos Ūkininkų Partija ir Lietuvos Ūkininkų Sąjunga. Visas jaunimas ir jo organizacijos — Jaunimo Sąjunga, Studentų Sąjunga, skautai, ateitininkai, nealithuanai ir plačioji visuomenė maloniai prašomi šioje vakaronėje dalyvauti. Įėjimas laisvas, jokios aukos nebus renkamos.

Vilko Tarybos Komisija Jaunimo reikalams (pr.)

× Kelionė laivu Baltijos jūra iš Stokholmo į Helsinkį ir atgal — neužmirštama kelionės dalis "Laiškai Lietuviams" ekskursijos dalyviams — 1983 m. birželio mėn. 4 d. Informacija ir brošiūros per American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312-238-9787. (sk.)

"Neringos" stovyklos naujas pastatas — valgomasis, salė ir kambariai, kurio statyba rūpinasi Nekalto Prasidėjimo Marijos seserys Putnam, Conn.

× Clero Amerikos Lietuvių Tarybos sekretorius S. Paulauskas gavo iš sen. Charles H. Percy sveikinimo laišką Lietuvos Nepriklausomybės 65-rių metų sukakties minėjimo proga. Senatorių primena ir jungtinės Kongreso rezoliuciją Lietuvos Nepriklausomybei paminėti.

× "Draugo" vasario 19 d. laidoje po Lietuvių Namų savininkų nuotrauka turėjo būti parasyta Jonas Stonkus (ne: Jonas Stončius, kaip klaidingai atspausdinta. Už klaidą atsiprašome.

× Sv. Kazimiero lietuvių kapinių vadovybė praneša, kad nuo kovo 1 d. prasideda pavasarinis kapinių valymas. Norintieji žiemos papuošalus pašalinti ateinančioms metams, prašomi juos nusiimti iki tos dienos.

× "Lietuvos bažnyčių" serijinio veikalio I ir II tomo — Tėlčių ir Vilkaviškio vyskupijų knygų sutikimas rengiamas vasario 27 d., sekmadienį, tuojau po sumos Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne. Apie šią knygų vertę ir jų reikšmę kalbės "Darbininko" redaktorius rašyt. Paulius Jurkus. Be to, bus parodyta knygos autoriaus paruoštas ir jo iš Chicago atsiųstas 300 skaidrių montažas iš dabartinio okup. Lietuvos religinio gyvenimo ir Lietuvos bažnyčių nuotraukos. Po programinės dalies bus kvatė. Rengia parapijos taryba, vadovaujama Alfonso Samušio.

× Dail. Vandos Balukienės tapybos paroda, vykstanti šiuo metu "Galerijoje", buvo aprašyta "Chicago Sun-Times" laikraštyje pereinio penktadienio laidoje. Meno kritikas Harold Hayden pažymėjo, kad dail. Balukienės darbai, tapyti ant naminių drobių, sukuria naujus spalvų derinius, pasižymintus dekoratyvumu ir jautriai išgyventu formos pajautimu. Dail. V. Balukienės paroda vyks "Galerijoje" iki vasario 26 dienos.

× Dr. Adolfas ir Algė Šleži, Flossmoor, Ill., mūsų rėmėjai, apsilankė "Drauge", įsigijo naujauj leidinių ir bilietus į "Draugo" premijuoto romano įteikimo iškilmes — koncertą, kuris bus kovo 19 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje.

× Rašyt. Juozas Toliušis, Chicago, Ill., kultūrininkas, Akademino Skautų sąjūdžio žurnalo "Mūsų Vyties" redaktorius, apsilankė "Drauge", įsigijo naujauj leidinių ir įteikė 25 dol. auką dienraščio stiprinimui. Labai ačiū. Rašyt. J. Toliušio "13-ji laida" — pasakojimų pyne jaunimui, kurią išleido JAV LB švietimo taryba, yra gaunama "Draugo" administracijoje.

× Petras ir Danguolė Griganavičiai, Downers Grove, Ill., mūsų rėmėjai, pratęse "Draugo" prenumeratą su 25 dol. auka. P. ir D. Griganavičius skelbia me garbės prenumeratoriais, o už paramą dienraščiui tariame nuoširdų ačiū.

× Rašyt. Povilas Gaučys, Hinsdale, Ill., muz. Stasys Sližys, Dearborn, Mich., Lucy Kikilas, Kenosha, Wis., Birutė Juodėnas, Cleveland, Ohio, atsiuntė po 10 dol. aukų dienraščio stiprinimui. Nuosirdus ačiū.

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

[Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyriaus]

SNAIGĖS KRINTA

Snaigės krinta, Skrieja, sukas, Džiaugias Gintė Ir Vytukas.

Kviečia Lilę, Darių, Liną — Statys pilį Gedimino.

Šauks, — Valio! vos Tik iškėlė Joį Lietuvos Vėliavėlę.

Tars rankom Susikabinę, — Lietuva, mum Tu tėvynė. St. Radžiūnas

DABARTINĖ PADETIS OKUPUOTOJE LIETUVOJE

žinau aš gražią šalį prie Baltijos jūros, kuri turi daug miškų, žvėrelių ir paukščių. Šios šalies vardas yra Lietuva, mano tėvelių gimtinė šalis.

Dabar mano šeima ruošiasi Kalėdų šventėms, Kristaus gimimo dienos šventei. Kiekvieną Advento dieną žvakes uždega. Aš užsidirbau pinigų ir nuėjau į krautuvį centrą (Shopping Center) apsipirkti. Praeičiau eilę krautuvų, kurios pilnos maisto ir prekių. Nusiperku dovanas šeimai ir draugams. Grįžtu patenkinta namo. Niekas manęs nevaro, nestumdo, aš rintai einu, kur noriu. Namuose šeima ruošiasi vakarienei. Pavalgom sočiai. Nukraustome stalą ir visi susėdame aplink stalą. Šiandien trečiasis Advento sekmadienis. Rytą buvome lietuviškose pamaldose. Vėliau nukirto Kalėdų eglutę. Dabar mes ruošiamės melstis. Julijos eilė praveisti maldą. Tadas, Nida ir aš uždegame žvakes. Po maldų giedame Kalėdų giesmes. Lauke yra šalta, bet aš nebijau šalčio. Aš turiu šiltą megztuką, kelnes. Praeiūt metų drabužiai jau man per maži. Mano naujas paltas ir botai yra šilti ir sausi. Viduje yra šilta ir gera.

Dabar aš įsivaizduoju, kad esu Renata ir gyvenu Lietuvoje. Lauke labai šalta, sniego iki kelių. Mama pasiuntė mane į krautuves nupirkti duonos ir mėsos. Šaltoje krautuvėje aš turiu stovėti eilėje. Kai priėjo mano eilė, buvo likę kelių vištų, du kepalai duonos. Padviaiu pardavėjui pinigų, kuriuos mama man davė. Vos užtenka sumokėti už prekes. Nusivilkau savo seną nudėvėtą paltą. Šlapi ir sušalus, nuėjau prie krosnies pasišildyti. Pasiėmiau seniai perskaitytą knygą, kurios truputį paskaičiau. Tėvelis jau grįžta. Mama padėjo ant stalo truputį duonos ir gabalėlį mėsos, likusios nuo vakar dienos. Šiandien buvome mišiose. Rytą tikriausiai mokykloje paklaus, ar aš buvau bažnyčioje ir vėl mokytojas bars. Kodėl jie taip daro? Aš negaliu suprasti. Tuoj prasidės žiemos šventės. Tai yra Kalėdos, Kristaus gimimo šventė. Mes negalime tos šventės vadinti ir švesti, nes komunistai draudžia. Vakare valgysim dalį tos vištų, kuri buvo likusi.

Dabar, pagalvojusi apie dabartinę situaciją Lietuvoje, dėkoju Dievui už savo šeimą ir už laisvę šioje šalyje (Amerikoje). Lilė Gelažytė, Clevelando Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokinė.

šis raišinėlis Altos paskelbtame konkurse laimėjo antrąją vietą slapyvardžiu — "Ziemužė".

Laisvos Lietuvos ženklas. Piešė Linda Mikučiauskaitė, Marquette Parko lit. m-los 6 sk. mokinė.

KAIP AŠ PRALEIDAU KALĖDŲ ŠVENTES

Kalėdų šventės buvo man labai geros. Turėjome namuose daug mūsų giminių, buvo ir vienas draugas. Kūčių vakare valgėm, Kūčių vakariene. Visi linksmi kalbėjome ir buvome patenkinti. Apie dešimtą valandą mes jau atidarėme mūsų dovanas, nes negalėjom ilgiau laukti. Buvo labai daug dovanų po eglute. Aš buvau labai patenkinta ir džiaugiausi, mano broliukas Romanas taip pat. Aš gavau E. T. ir Asteroids cartridges dėl Atari, tris gražias palaidinukes, kvepalų ir dar kitų dovanų. Kitą rytą važiuavome į bažnyčią St. Petersburg. Pasiėmiau pamaldoms, važiuavome pietums pas gimines. Kalėdų šventės buvo geriausios!

Naujų metų vakarą aš ir mano broliukas praleidome vienoje šeimoje. Pas juos buvo daug žmonių; ten ir sulaukėme Naujų metų. Mano tėtė ir mama buvo išvažiavę į Lietuvių klubą. Naujus 1983 metus pradėjome linksmi ir gražiai.

Kristina Alčiauskaitė, St. Petersburgo, Fla., "Saulės" lit. m-los 7 sk. mokinė.

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Vasario 16 yra Lietuvos nepriklausomybės diena. Lietuva 1918 m. Vilniuje paskelbė nepriklausomybę. Lietuviams reikėjo kariauti su bolševikais, lengkais ir bermontininkais. Lietuvos nepriklausomybė išliko 22 metus, kol 1940 m. birželio 15 d. sovietai įžengė į Lietuvą ir ją užėmė. Nuo to laiko Lietuva yra okupuota.

Bronius Fabijonas, Kr. Donelaičio lit. m-los VI sk. mokinys. ("Pirmieji žingsniai").

MOKYKLOJE

Mokykloje Juozas sėdėjo netoli lango. Jis dažnai žiūrėdavo pro langą pamokos metu. Mokytoja, norėdama atkreipti jo dėmesį, pasakė: — Juozai, jei apie pasaulį yra 25,000 mylių ir kiaušinių tuzinas kainuoja 60 centų, koks yra mano amžius (kiek metų aš turiu)?

— Jūs esate trisdešimt dviejų metų amžiaus, — drąsiai ir negalvodamas atsakė Juozas. Mokytoja truputį paraudo ir paklausė Juozą: — Kaip tu apskaičiavai? — Labai paprastai, — atsakė Juozas. — Mano vyresnioji sesuo tik pusę tiek yra kvaila, negu jūs, ji turi šešiolika metų amžiaus.

Kojines. Viena sena ir maloni ponis sumstojo gatve eidamas, pamačiusi vieną jauną vyrą:

— Labai įdomios jūsų kojinės, viena mėlyna ir kita geltona.

— O taip, ponie, — atsakė vyras. — Kas dar keisčiau, kad lygiai tokią pat porą kojų turiu namuose.

GALVOSŪKIS NR. 101

Atlikite daugybos veiksmą: ABC BAC XXXX XXXA XXXB XXXXXX

Raides pakeiskite skaitmenimis. (10 taškų).

GALVOSŪKIS NR. 102

(Žiūrėkite piešinėlį). Užbaikite piešinį sujungdami taškus ir nuspalvokite. (5 taškai).

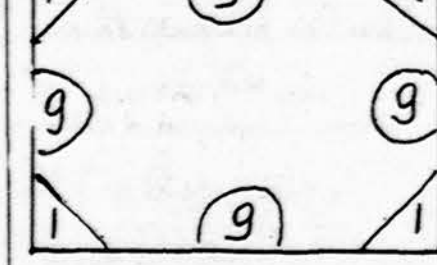
GALVOSŪKIS NR. 103

(Žiūrėkite brėžinį). Pilies valdovas, kai jo pilį iš visų pusių apgulė priešas, turėjo tik 40 karių. Kad geriau apsigynus nuo priešų, jis savo karius taip suskirstė: į kiekvieną kampinį pilies bokštą paskyrė po vieną karį, o į vidurinius bokštus — po 9 karius. Visus karius taip išdėstius, kiekvieną pilies pusę galėjo ginti vienuolika karių.

Laikė pirmo, antro, trečio ir ketvirto priešų puolimų pilies valdovas netekdavo po 4 karius. Laikė penkto ir paskutinio puolimo, valdovas neteko 2 karių.

Nežiūrint didelių nuostolių, po kiekvieno priešų puolimo, pilies valdovas sugebėdavo savo karius išskirstyti taip, kad kiekvieną pilies pusę gintų 11 karių.

Mėginkite išspręsti, kaip pilies valdovas po kiekvieno priešų puolimo (o jų buvo penki) sugebėjo taip puikiai išskirstyti savo likusius karius? (10 taškų).

GALVOSŪKIS NR. 104

(Žiūrėkite piešinį). Vaikai nuėjo į zoologijos sodą. Prie lūto narvo pamatė tokį užrašą: "Sėtikoguas, sagnijovap sirėvž!" Kas pasakys, ką tai reiškia? (5 taškai).

GALVOSŪKIS NR. 105

Parašykite, kuriuo garsu prasideda šie žodžiai: ieškoti, ieva. (5 taškai).

GALVOSŪKIO NR. 81 ATSAKYMAS

Lėlė, kuri mirkčioja nevadina Linksmute ar Sapnute (3), taip pat nevadina Greitute ar Meilute (4), taigi jos vardas turi būti Budutė. Greitute nekalba ir nesijuokia (1), taip pat ir nemiega (4), tuomet ji vaikščioja. Sapnutė irgi nekalba ir nesijuokia (1), tada ji miega. Meilutė nesijuokia (2) tada ji kalba. Linksmutė turi būti ta lėlė, kuri juokiasi.

Onutės lėlė nėra Greitutė, Meilutė, nei miegalė Sapnutė, nei bemirkčiojanti Budutė (4). Jos lėlė yra Linksmutė, kuri juokiasi. Besijuokiančios ir kalbančios lėlės išduoda garsą, taigi Rasos lėlė turi būti kalbanti Meilutė (1). Jolandos lėlė nėra miegalė Sapnutė ir bemirkčiojanti Budutė (3), taigi ji turi būti Greitutė, kuri vaikščioja. Aldonos lėlė nėra Sapnutė (1), tad turi būti Budutė. Marytė liko lėlė Sapnutė.

Trumpai: Aldona — Budutė — mirkčioja. Jolanda — Greitutė — vaikščioja. Rasa — Meilutė — kalba. Onutė — Linksmutė — juokiasi. Marytė — Sapnutė — miega.

A 10x10 grid puzzle with numbers 1-10 in some cells, intended for a logic puzzle.

GALVOSŪKIO NR. 82 ATSAKYMAS

Negalima sakyti, kad 80 centų buvo sumokėta už 8 skardines suvalgytos sriubos, t. y. po 10 centų už skardinę. Faktiniai tie pinigai buvo sumokėti tik už vieną trečdajį tos sriubos. Tuo būdu, visos sriubos vertė yra du doleriai ir 40 centų (80x3), o vienos skardinės kaina yra lygi 30 centų (2,40 : 8). Taigi, pirmajam kirtėjui už 5 skardines priklausytų 1,50 dol. — 80 centų = 70 centų. Antrajam kirtėjui už 3 skardines priklausytų 90 centų, bet iš šios sumos atėmus jo suvalgytos sriubos vertę, t. y. 80 centų, tad iš gautų iš trečiojo kirtėjo pinigų jam priklauso tik 10 centų.

GALVOSŪKIO NR. 83 ATSAKYMAS

Ši vietovė vadinasi Zapyškis.

GALVOSŪKIO NR. 85 ATSAKYMAS

Palyginę linksniuotųjų linksnių galūnes, įsitikiname, kad galūnė — is gali baigtis: 1) Pirmos linksniuotės vienaskaitos vardininkas, 2) trečios linksniuotės vienaskaitos vardininkas, 3) trečios ir penktos linksniuotųjų daugiskaitos galininkas.

LAIŠKAS

Pranas: — Ką tu darai? Marius: — Rašau laišką savo broliui.

Pranas: — Nebūk juokingas! Juk tu nemoki rašyti. Marius: — Tai nesvarbu. Mano brolis nemoka skaityti.